

NOVICE

OBČINE SV. ANDRAŽ V SLOVENSKIH GORICAH

Vitomarci, julij 2013

št. 44

IZ IGRE 'ZRCALCE'

IZ IGRE 'PAVLIHOVA RADOVEDNOST'

DAN DRŽAVNOSTI

»Dobra vlada je tista, ki ljudi varuje, da ne prizadenejo drug drugega, ki jim dopušča svobodo dela in napredovanja in ki jim ne jemlje iz ust kruha, ki so si ga prislužili«, je nekoč izjavil Thomas Jefferson, tretji predsednik ZDA.

25. junija je DAN DRŽAVNOSTI. To je naš največji državni praznik, saj je Slovenija na ta dan postala neodvisna država. 25. junija 1991 se je teritorialna obramba Slovenije uprla nasilju jugoslovanske armade. V deset dni trajajoči vojni so se uresničile stoletne sanje Slovencev, saj

smo postali neodvisna in samostojna država Slovenija. Vsako leto na ta dan poteka na Trgu revolucije v Ljubljani praznovanje vseh državljanov. V naši občini imamo proslavo pred cerkvijo, pri lipi, ki smo jo zasadili v spomin na ta zgodovinski dan.

Pred mnogimi leti se je človek vsak dan nenehno boril za lastno preživetje in za preživetje svoje družine. Boril se je za prostor, vodo, hrano. Kako pa je danes?

Živimo v času, ko je cenjena predvsem materialnost, uspešnost, tekmovalnost itd. Živimo prehitro

in površno, vedno se nam mudi. Ob tem ne najdemo dovolj časa zase, še manj za druge. Vse bolj izgubljam vrednote duhovnega sveta: razumevanje, čas za pogovor, sprejemanje drugega in drugačnosti. Ali je danes drugače?

Za uredniški odbor
Ema Ilešič

Novice št. 45 bodo predvidoma izšle konec septembra 2013.

Prispevke lahko oddate kot predstavnik katerega od društev ali kot občan. **Rok za oddajo vaših prispevkov je najkasneje do ponedeljka, 9. septembra 2013.**

Pripišite napovednik dogodkov do vključno januar 2014.

V svojih prispevkih upoštevajte datum izida Novic in temu prilagodite vsebino prispevkov. Prispevke posredujte v digitalni obliki na prenosljivem mediju (CD, USB-ključ) ali na elektronskem naslovu: info@sv-andraz.si.

Prosim, da upoštevate navodila za predajo prispevkov:

- določite kratek in udaren naslov prispevka (kot npr. »Poletne delavnice v vrtcu«);

- prispevki naj bodo kratki, v prispevku označite, kje pride katera fotografija in kaj naj piše pod fotografijo (poimenujte enako, kot boste poimenovali priložene fotografije: npr. *Fotografija: Nabiranje zvončkov*);

- fotografije pripnite posebej in jih opremite: fotografijo poimenujte, podnaslovite: naslov fotografije, osebe na fotografiji ... **Neoznačene fotografije žal ne bomo mogli objaviti.**

Prepozno poslanih prispevkov žal ne bomo mogli objaviti v tej številki.

V Novicah še vedno lahko oddate: **NEKOMERCIALNI MALI OGLASI ZA FIZIČNE OSEBE – oglasi do 10 besed so brezplačni. Vsebino prav tako pošljite do 9. 9. 2013.**

Uredništvo si pridržuje pravico, da prispevke po potrebi krajša, jih razporeja v rubrike ali zaradi neprimerne vsebine ne objavi.

Uredniški odbor

Napovednik dogodkov 2013

JULIJ:

- sobota, 6.7., srečanje vseh društev ob zabavnih igrah v Mūzah, Društvo gospodinj Vitomarci;
- gasilsko tekmovanje med gasilskimi zvezami in tekmovanje med gasilskimi društvi, PGD Vitomarci;
- Poletne kreativne delavnice za otroke, KUD Vitomarci;
- postavitev klopotca, Vinogradniško-sadjarško društvo Vitomarci –podeljevanje priznanj za društveno ocenjevanje vin 2013.

AVGUST:

- sobota, 17. 8. romanje od kapele do kapele po naši občini, Društvo upokojencev Vitomarci;
- 30. in 31. 8. Mūže 2013, Društvo mladih Vitomarci;
- ekskurzija na temo o gasilstvu, PGD Vitomarci;
- 13. in 14. avgust, dvodnevna strokovna ekskurzija v Srbijo (Beograd in Smederevo), Vinogradniško-sadjarško društvo Vitomarci.

SEPTEMBER:

- piknik z domačimi člani društva, PGD Vitomarci;
- literarni večer v organizaciji Recitatorske sekcije ob sodelovanju pevskih skupin društva, KUD Vitomarci;
- krvodajalska akcija, OORK SV. ANDRAŽ;
- nočna tekma, SD TRAP.

OKTOBER:

- Kostanjev piknik, Društvo mladih Vitomarci;
- Mesec požarne varnosti, pregledi opreme v društvu, pregled hidrantnega omrežja, PGD Vitomarci;
- Večer skečev v izvedbi gledaliških skupin društva, KUD Vitomarci;
- predavanje, OORK SV. ANDRAŽ;
- trgategv potomke Stare trte, Vinogradniško-sadjarško društvo Vitomarci;
- likovna razstava slikarjev naše občine, Društvo upokojencev Vitomarci;
- sobota, 12. 10., ogled Andraževe učne poti, POŠ Vitomarci;
- **od sobote, 19. 10., do nedelje, 27. 10. prireditev ob praznovanju 500-letnice gradnje cerkve sv. Andraža;** župnija Sv. Andraž, Občina Sv. Andraž v Slov. goricah, večina društev;
- 31. 10. 2013 – noč čarovnic na gradu Grad, Društvo mladih Vitomarci.

Iz vsebine

Uredništvo	3	Šola in vrtec	19
Župan	4	Župnija	23
Občinski svet in odbori	4	Ostali prispevki	25
Občinska uprava	5	Kronika kraja	31
Društva	9	Nagradna križanka	34

Kolofon

Uredništvo si pridržuje pravico do spremembe naslovov in krajšanja člankov. Za morebitne napake se opravičujemo.

Izdajatelj: Občina Sv. Andraž v Slov. goricah, **Lektoriranje:** Alenka Omulec, **Za izdajo odgovoren:** Franci Krepša, **Odgovorni urednik:** Bernarda Ban, **Uredniški odbor:** Alenka Omulec, Bernarda Ban, Ema Ilešič, Kristijan Majer in Vanja Gaber Krepša; **Naklada:** 430 izvodov; **Tisk:** Tiskarna Saje d.o.o.; Glasilo Novice občine Sv. Andraž v Slov. goricah je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno št. 376.

Spoštovani bralci

Končno smo po zelo dolgi in obilni zimi ter zelo hladni pomladi dočakali nekaj več toplote. Sicer pa lahko samo upamo, da se ti zelo vroči dnevi ne bodo nadaljevali brez pravega dežja. Če bo tako, bo to še dodatno poslabšalo že tako slabo razpoloženje med državljani.

To mračnost povzroča, vsaj po mojem mnenju, zelo slaba gospodarsko-politična situacija v Sloveniji. Po zelo optimističnih obljubah nove vlade o zagonu gospodarstva, odpiranju novih delovnih mest itd., smo priča le nenehnemu krčenju raznih pravic, višanju davkov, ukinjanju tega in onega. Za piko na i pa vedno znova poskrbi naša sodna veja oblasti, katera nas s svojimi nerazumnimi sod-

bami spravlja v ogorčenje in slabo voljo.

Pred vami je spet nova, tokrat že 44. številka NOVIC občine Sv. Andraž v Slov. goricah. Upam, da vam bo vsaj malo polepšala prej opisovano sivo-črno razpoloženje. Tudi tokrat boste imeli možnost prebrati različne vsebine različnih avtorjev, ki se nanašajo na dogajanja v naši občini in tudi izven nje. Nekateri članki nam predstavljajo različne aktivnosti, ki so se dogajale na društvenem področju, drugi na gospodarskem, tretji pa napovedujejo prihajajoče dogodke.

Pomembnejši med prihajajočimi dogodki bo vsekakor 500 let začetka gradnje naše cerkve. Počastitev te okrogle obletnice se bo dogajala v mesecu oktobru, ko bo med drugim izdana tudi knjiga o zgodovini naše občine.

Na investicijskem področju bomo začeli z modernizacijo dveh odsekov makadamskih cest v skupni dolžini 750 metrov. Čakamo pa še na rezultate razpisa Ministrstva za kmetijstvo in okolje. Če bomo na tem razpisu uspešni, bomo lahko preplastili slabih 5 km cest.

Srčno upam, da bomo končno na predlog, ki je bil poslan posameznim soglasodajalcem (ministrstvom), končno dobili zeleno luč za potrditev našega prostorskega načrta. Mirne

duše lahko rečem, da se na spremembe prostorskih aktov čaka šest let in to se lahko zgodi samo še v Sloveniji. Ko smo pred davnimi leti začeli s postopkom, se je tozadevna zakonodaja spremenila kar nekajkrat. Po vsaki spremembi smo praktično bili spet na začetku.

Kot nalašč nas je pred tedni spet doletela sprememba uredbe, s katero so naravovarstveniki skoraj polovico naše občine »vrgli« v Naturo 2000. Vzrok za to so tri vrste metuljev, ki so se po njihovih podatkih preselili iz lenarškega območja prav k nam – pa če verjamete ali ne! Seveda so nas z dopisom že opozorili, da moramo te zadeve upoštevati pri spremembah in dopolnitvah naših prostorskih načrtov.

Po takih in podobnih podvigih velikega števila javnih uslužbencev, ki se »pasejo« na raznoraznih agencijah in sami sebi delajo delo, državljanom pa grenijo življenje in zavirajo razvoj, pa Gregor Virant – presvetli gospod minister za javno upravo – žal ne zna povedati niti besedice.

Želim vam prijetno branje.

Franci Krepša,
župan

občinski svet in odbori

Povzetek 16. redne seje Občinskega sveta Občine Sv. Andraž v Slov. goricah

Občinski svetniki so se 11. aprila sestali na 16. redni seji. Dnevni red je obsegal kar 12 točk, ki so jih svetniki obravnavali v dveh urah in pol. Na sejo so bili povabljeni tudi gostje iz Policijske postaje Ptuj in ZRS Bistre Ptuj.

Najprej je vodja policijskega okoliša g. Bojan Nipič predstavil trende var-

nostnih pojavov v letu 2012. Podatki iz trendov kažejo, da je na področju kriminalitete v občini Sv. Andraž v Slov. goricah v lanskem letu bilo obravnavanih 13 kaznivih dejanj, od tega 2 kaznivi dejanji na področju gospodarske kriminalitete in 11 na področju splošne. Na področju mladoletniške kriminalitete ni bilo

kaznivih dejanj ne v letu 2012 in ne leto poprej. Na področju javnega reda in miru je bilo obravnavanih 22 kršitev, zgodilo se je 14 prometnih nesreč, ki so se končale s telesno poškodbo ali materialno škodo in dva primera samomora.

V nadaljevanju seje so predstavniki ZRS Bistra Ptuj predstavili delo in re-

zultate Regionalne destinacijske organizacije (RDO), v katero je vključena tudi naša občina. Direktorica Aleksandra Pivec pove, da so v RDO izdelali enoten promocijski material za turizem za vse občine, tudi katalog destinacij in katalog ponudnikov, tema dvema katalogoma sledita še katalog živilskih in neživilskih izdelkov, ustvarili so tudi skupno prodajno spletno stran vseh občin. Cilj vsega tega je v naše kraje privabiti čim več gostov. V januarju so v hotelu Primus na Ptujju odprli promocijsko prodajno mesto, ki se imenuje center destinacije, kjer prodajajo ogleda, izlete, degustacije ponudnikov iz naših občin. Tukaj vabijo tudi društva, da se jim pridružijo na raznih promocijah.

Svetniki so na tej seji potrdili zapisnik prejšnje seje, sprejeli Zaključni račun proračuna za leto 2012 ter spremembo cene Vrtca Vitomarci, ki se je znižala in po novem znaša za I. starostno skupino 369,61 € in za II. starostno skupino 353,37 €. Rezervacija

znaša 30 % cene programa/mesec, ki je določena staršu z odločbo CSD.

Občinski svet je obravnaval predlog ekonomske cene storitve pomoči družini na domu in odločil, da bo ekonomska cena storitve pomoči družini na domu od 1. 4. 2013 znašala 15,98 evra na uro. Strošek strokovne priprave v zvezi s sklenitvijo dogovora znaša za vse občine UE Ptuj 1.904,00 evre. Cena storitve za uporabnika pomoči družini na domu znaša 6 evrov na efektivno uro in velja od 1. 4. 2013. Razliko do polne cene storitve bo Občina Sv. Andraž v Slov. goricah kot subvencijo pokrivala iz sredstev občinskega proračuna.

V naši občini se obeta tudi sprememba na področju zbiranja odpadkov, kar so občinski svetniki potrdili s poslovnim načrtom za izvajanje gospodarskih javnih služb varstva okolja. Odslej bomo ločevali odpadke doma in ne več na ekoloških otokih, cena za tritedenski odvoz pa ostaja nespremenjena.

V nadaljevanju je občinski svet so-

glasno potrdil še letni program športa in letni program kulture za leto 2013. Programa sta podlaga za izvedbo javnega razpisa za šport in kulturo in tako en kot drugi predvidevata za društva na teh področjih po 3.000,00 evrov. Svetniki so obravnavali še tri vloge za oprostitev plačila nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča zaradi izgradnje novih stanovanjskih objektov, na koncu pa je župan svetnikom predstavil problematiko v zvezi z izvajanjem gospodarske javne infrastrukture oskrbe s pitno vodo. Namreč Občina Sv. Andraž v Slov. goricah naj bi bila po podatkih Komunalnega podjetja Ptuj dolžna le temu okrog 128.000,00 evrov. Ta znesek bi naj poravnali uporabniki mestnega vodovoda v naši občini skozi več let pri ceni za vodo. Vendar so tako župan kot svetniki mnenja, da se k temu sporazumu ne pristopi in da v občini poskušamo najti drugi način oskrbe s pitno vodo.

Alenka Vršič

občinska uprava

Spet smo čistili naše okolje

V soboto, 20. 4. 2013, smo organizirali čistilno akcijo, ki je potekala po celotnem območju občine Sv. Andraž v Slovenskih goricah. Akcije se je udeležilo okrog 65 občanov, in sicer 13 iz Vitomarcev, 12 iz Rjavcev, 11 iz Slavšine, 10 iz Drbetincev, 8 z Gibine, 5 iz Novincev in 2 iz Hvaletincev.

Namen čistilne akcije je bil, da vsak prispeva svoj delež k čistejši okolici, da odstranimo stvari, ki ne sodijo v naravo. Čistilna akcija je potekala predvsem ob cestah in obcestnih jarkih, udeleženi pa so bili ob koncu akcije pogoščeni s sendviči in pijačo.

Nekateri udeleženi imajo že dobre izkušnje s čiščenjem, saj se akcije udeležijo vsako leto, žalostno pa je spoznanje, da so udeleženi skoraj vedno isti, da se ostali občani ne odločajo za

Namesto na deponijo v gozd

sodelovanje. Naj poudarim, da tukaj ne gre le za čiščenje, v teh akcijah se tudi pogovarjamo in zabavamo. Take dneve preživimo koristno in prijetno.

Čeprav vsakoletno odstranimo veliko odpadkov v našem okolju, se le-ti spet nabirajo. Spet se najde nekdo, ki mu ni mar, v kakšnem okolju in kako živi. Že en teden po čistilni akciji so se pojavili odpadki ob cestah in teh zagotovo ni odvrigel nekdo, ki jih je pred nekaj dnevi pobiral.

Vsem vam, **Kristijan Majer, Stanko Kretič, Vinko Kocuvan, Tomaž Toš, Franc Šošarič, David Rebrec, Anton Breholc, Ljudmila Kocuvan, Darinka Purgaj, Marija Bedrač, Franc Vršič, Jožica Fras Kretič, Jasmina Kretič, Ivan Mohorič, Olga Zelenik, Ticiano**

Smeti v naravi

Esih, Filip Kuri, Timotej Zorko, Žan Šmid, Slavica Havič, Hamed Havič, Luka Čeh, Nataša Kocuvan, Silva Kocuvan, Frančiška Čeh, Bogdan Berlak, Anton Čeh, Nuša Čeh, Jure Čeh, Robert Spešič, Drago Vilčnik, Amadeja Purgaj, Marica Breholc, Slavko Kukovec, Janez Kvar, Marija Kvar, Katarina Ljubec, Jožica Štebih,

Damjan Štebih, Marjanca Vnuk, Marjana Horvat, Urška Horvat, Ana Horvat, Vanja Gaber Krepša, Sara Krepša, Blažka Krepša, Adriana Draškovič, Laura Draškovič, Srečko Horvat, Zinka Kovačec, Frančiška Danko, Milan Hojnik, Andreja Vršič, Katarina Gomzi, Marjana Gomzi, Silva Perša, Tjaša Perša, Patricija Kocuvan, Julija Horvat, Anica Kovačec, Žan Šmid, Lea Majer, Anja Hrga, ki ste se pridružili čistilni akciji in pokazali, da vam je mar za zdravo in čisto okolje, se zahvaljujem. Preživeli smo lepo soboto in združili koristno s prijetnim.

Alenka Vršič

Vzdrževalna dela na vodotoku Severnega obrobnega jarka

Občani spodnjih Vitomarcev in Hvaletincev se že več let soočajo z nenehnimi poplavami zemljišč ob Severnem obrobne jarku, ki poteka v naseljih Drbetinci in Vitomarci. Po več letih truda smo se uspeli dogovoriti z Ministrstvom za kmetijstvo in okolje, ki je upravljalec tega vodotoka, za čiščenje struge v dolžino okrog 3,5 km pod pogojem, da bo dela sofinancirala tudi Občina Sv. Andraž v Slov. goricah. Vodotok v času obstoja občine v delu od Drbetincev do Grlincev še ni bil očiščen, zato ob večji količini padavin prihaja do vedno večjih poplav.

O nameravani izvedbi del na vodotoku smo obvestili vse lastnike sosednjih zemljišč in jih zaprosili za

Poplave

SOJ – Severni obrobni jarek

podpis izjave, da dovolijo izvajalcu uporabo njihovih zemljišč za izvedbo vzdrževalnih del na vodotoku v obsegu nujnih vzdrževalnih del in da lahko upravljalec vodotoka trajno in neovirano uporablja zemljišča ob njem v namene čiščenja struge. Za izvedbo del bodo potrebne podpisane izjave čisto vseh lastnikov,

katere moramo poslati podjetju VGP Drava, ki upravlja vodotoke na našem območju. V nasprotnem se čiščenje struge ne bo izvedlo. Ob teh delih bo izkopana tudi večja količina zemlje, katero lahko v času izvajanja del tudi odpeljete.

Alenka Vršič

Delo v občinski upravi

Prihajam iz Slavšine in v občinski upravi opravljam obvezno šolsko praktično izobraževanje, sem študent Višje prometne šole v Mariboru, smer Logistično inženirstvo. Moja dela so v sprejemni pisarni občinske uprave občine Sveti Andraž v Slovenskih goricah. Dela, ki jih opravljam, so odpiranje, vnašanje in razvrščanje prejete pošte, pripravljanje pošte za odpremo, arhiviranje dokumentov ter informiranje in pomoč občanom. Za manjša opravila sem pomoč tudi drugim uslužbencem občinske uprave. Občinska uprava mi je podala veliko novih znanj in informacij, skratka delo je zelo pestro in zanimivo. Predvsem mi je všeč delo z našimi občani na občini in drugimi strankami. Vesel sem, da sem do-

bil priložnost dela v občinski upravi domače občine, saj sem občane še tako bolj spoznal.

Marko Roškar

Mini maturantje na obisku

Občinsko upravo so ob koncu šolskega oz. vrtčevskega leta zasedli mini maturantje iz Vrtca Vitomarci. Po občinski zgradbi je odmeval glas piščalk in veselje ob otroškem direndaju, seveda pa se je slišala tudi tista znana pesmica »Mi smo mini maturanti, iz vrtca gremo vsi, ker že maksu smo postali, v šolo bomo šli. Za nas se igra je končala hej, hej, hej ...«.

Mini maturantje

Mini maturantje pred občinsko stavbo

Že čez dobra dva meseca jih čakajo resne zadeve. Želimo jim srečo in obilo uspeha na njihovi novi poti.

Alenka Vršič

Evgen Jurič

Slovenska družina:

V Sloveniji je največ petčlanskih družin: mama, oče, otrok, pes in avto.

Neplačniki grobnih mest

Jeseni leta 2012 smo posodobili kataloško listo pokopališča in grobnih mest. Tako ste vsi najemniki grobnih mest prejeli nove pogodbe o najemu grobnega mesta. Do dogovorjenega datuma, to je 16. 6., še nismo prejeli vseh podpisanih pogodb, zato vas prosimo, da to storite do konca tega meseca.

Žal je še vedno precej neplačnikov za najem grobnih mest. V primeru, da najemniki grobnine ne bodo poravnali do konca tega meseca, jih bomo obravnavali na seji občinskega sveta, nato pa **imena neplačnikov javno**

objavili v naslednji številki Novic. V skrajnem primeru se bodo grobna polja zravnila z zemljo, spomenike in ostali gradbeni material pa bomo odstranili na stroške najemnikov. V primeru, da kdo ne želi več skrbeti za grobno mesto, naj to sporoči na občinsko upravo do 10. 7. 2013. Odstrani naj spomenik in ves gradbeni material z grobnega polja. Vsekakor pa mora pred odpovedjo najemne pogodbe poravnati vse zapadle obveznosti.

Občinska uprava

Nov transakcijski račun občine

V skladu z novo zakonodajo je tudi naša občina dobila nov transakcijski račun:

TRR SI56 0110 0010 0018 285

Bodite nanj pozorni pri izpolnjevanju položnic za plačila soglasij, zapadlih obveznosti ipd., saj je potrebno vnesti pravilen TRR občine. V primeru, da imate težave z izpolnjevanjem položnic, se lahko za pomoč obrnete na občinsko upravo.

Vse dolžnike prosimo, da čim prej poravnajo svoje zapadle obveznosti.

Občinska uprava

Sanacija cest

V okviru projekta, odobrenega na razpisu MGRT za 21. čl. ZFO, bomo izvedli modernizacijo dveh odsekov cest. Preplastitev ceste Mala Slavšina–

Roškar-Gibina v skupni dolžini 558 m in preplastitev ceste Slana–Gibina v skupni dolžini 150 m. Dela bodo opravljena do oktobra letos.

V mesecu juniju je bilo izvedeno grediranje dveh makadamskih odsekov, in sicer Hvaletinci–Novinci in odsek Župetinci–Novinci.

Občinska uprava
Bernarda Ban

Grediranje ceste Novinci–Župetinci

Grediranje ceste Novinci–Hvaletinci

Knjižnica

Knjižnica KUD Vitomarci deluje v Večnamenski dvorani Vitomarci in je odprta vsak četrtek od 16. do 17. ure ali po dogovoru na tel. št. 031/ 596-487 (Ema Ilešič).

Pomlad 2013 v KUD Vitomarci

Letošnja pomlad je bila v našem društvu razgibana in delovna v okviru zmožnostih našega prostega časa. Aktivni smo bili odrasli, prav tako otroci v okviru vseh sekcij, in sicer ljubiteljski igralci, pevci in recitatorji.

Dve otroški gledališki skupini sta se pripravljali na premiero, in sicer s predstavama Zrcalce, ki jo je napisala in režirala Andreja Černel ter Pavlihova radovednost, ki jo je po ljudskem izročilu napisal Niko Kuret. Sama sem predstavo priredila za potrebe naše skupine in tako je iz prvotno treh likov nastalo in na odru zaživelo kar deset junakov.

Zrcalce je zanimiva sodobna predstava, v kateri se prepletajo različne zgodbe, v katerih se srečujejo junaki iz dobro poznanih klasičnih pravljic: Rdeča Kapica, Kraljična na zrnju graha, Sneguljčica, Janko in Metka, Repa Velikanka. V slednjem prizoru otroci govorijo angleško, kar daje pravljici prav poseben pridih, gledalcem pa izziv. Pavliha je ljudski lik iz obdobja

začetka prejšnjega stoletja, navihan fante, ki dneve preživlja kot »veliki«, torej glavni hlapec na kmetiji gospodarice matere Rezke, ki živi z dvema hčerkama, ki Pavlihi prav nič ne prizanašata. Ob glavnih junakih nastopi še nekaj likov – kmečkih dekel in hlapcev, katere Pavliha »prinaša okrog«, da bi delali namesto njega, sam pa bi počival, dobro jedel in pil. Seveda se mu vrne »milo za drago« in na koncu »potegne kratko«. Mati Rezka ga dobro pozna, zato ve, da ga lahko dobi na laž, saj je Pavliha zelo radoveden.

Obe otroški skupini sta se udeležili srečanja otroških gledaliških skupin, ki je bilo marca letos v naši Večnamenski dvorani Vitomarci. S Pavliho smo nastopili še aprila na regijskem srečanju v Lenartu.

Odrasla gledališka skupina je vso pomlad gostovala po okoliških odrih s predstavo Šah mat, gotova si. Tudi doma so še tretjič zaigrali za veliko noč. Konec junija se bodo tudi letos podali v Nemčijo v Krefeld, kjer

bodo ob dnevu državnosti nastopili za naše zdomce.

Knjižnico smo obogatili s knjigami, ki smo jih dobili iz Knjižnice Ivana Potrča Ptuj, nekaj popolnoma novih pa so nam jih podarili v Založbi Mladinska knjiga. V knjižnici lepo raste tudi število bralcev in tako je leta spet začela služiti svojemu namenu, kar nas še posebej veseli. Naj vam namignem, katera knjiga je bila to pomlad najbolj brana. Ženske že vemo, da je to Petdeset odtenkov sive, avtorice E. L. James.

Mešani pevski zbor, ženska vokalno-instrumentalna skupina Avis in otroška instrumentalna skupina Ovis, vse tri pod vodstvom Andreje Černel, so se pripravljali na nastop ob dnevu državnosti, ko so v okviru kulturnega programa na proslavi, ki jo organizira občina, zapeli na koncertu. Recitatorji, majhni in tisti nekoliko večji so na proslavi prebirali misli in pesmi z domovinsko ter domoljubno vsebino.

"V slogi je moč"

Pavlihova radovednost

V prvih dneh počitnic bomo izvajali poletne kreativne delavnice za osnovnošolske otroke iz naše občine, ki projekt tudi finančno omogoča. Priprave na to so že stekle, saj prostovoljci že snujejo ideje za čim bolj pester program. Skupaj z otroki – na-

šimi najmlajšimi člani si bomo poleti ogledali še film v kinu v Mariboru. Delavnice bomo izvajali tudi v mesecu decembru, kakor je pri nas že tradicija.

Veselim se letošnje jeseni, saj bosta za nas pravi izziv dva nova projekta,

ki smo si ju v našem letnem načrtu zastavili. Predvidoma septembra načrtujemo Večer poezije in pesmi, ko bomo v okviru Recitatorske sekcije prebirali in dramatizirali najlepše ljubezenske pesmi naših priznanih pesnikov ob spremljavi dobre glasbe in svetlobnih efektov. V oktobru pa v Večeru skečev nameravamo zaigrati nekaj komičnih prizorov iz naših »starih« predstav ter tako našim občanom in zvesti publiki s humorjem popestriti eno jesensko, takrat verjetno že hladno in megleno, soboto.

Tudi v nadaljevanju ste lepo vabljeni na vse naše prireditve, saj brez dobre publike ne more biti dobrega nastopa, pa naj bo to gledališka predstava, proslava ali koncert. To pa tisti, ki nas redno spremljate, že veste.

Valerija Ilešič Toš,
predsednica

Sekcija – Zračna puška

Za nami je strelska sezona, ki se odvija v hladnejših mesecih na notranjih streliščih od oktobra do aprila. Naš podmladek je na osnovi pridnega in vztrajnega dela na treningih v sezoni 2012/2013 sodeloval na šolskem tekmovanju in v regijski ligi v streljanju s serijsko zračno puško.

V kategoriji pionirji je letos prvič nastopal Jure Kralj, ki mu je dobre rezultate kvarila okvara na zračni puški, kar smo ugotovili za to sezono prepozno.

V kategoriji mlajši pionirji so nastopali Jan Soto Vargas, Ana Horvat in Viktorija Pavlas.

Ana Horvat in Viktorija Pavlas na strelišču

Jan Soto Vargas na strelski liniji

Po dobrih rezultatih v regijski in šolski ligi so bili uspešni tudi na regijskih kvalifikacijah in se uvrstili na državno prvenstvo, ki je potekalo 22. in 23. aprila 2013 v Športni dvorani Cerknica.

Rezultatsko so zaključili v sredini tekmovalcev, čemur je predvsem botrovala prevelika trema, vendar pa ima veliko večji pomen izkušnja z nastopom v veliki dvorani in med 156 tekmovalci, kot posebnost pa

velja omeniti, da se je streljanje odvijalo po novih predpisih mednarodne strelske organizacije ISSF na posebne elektronske tarče.

Dobro delo je tudi tej športni panogi dalo izhodišče za nadaljnje uspehe, vsekakor pa spodbudo za mlade, ki so že bili na začetnem tečaju, vabijo pa še druge zainteresirane.

Marjan Horvat

»Pravi smisel je v kulturi srca«

V naslovu povzemam misli Srečka Kosovela, ki jih je zapisal pred približno sto leti. Tisti njegov čas poznam le iz knjig (o zgodovini in slovenski književnosti). Nekaj malega sem izvedela tudi iz ustnega izročila od tistih redkih in nam tako dragocenih ljudi, rojenih v začetku prejšnjega stoletja. A misli, ki jih je zapisal Kosovel, so večne, lahko so aktualne in identične vsakemu obdobju in času, ki je »prišel po Kosovelu«, si mislim. V njih je nekaj več, nekaj težkega, pomembnega in velikega. V njih je spoznanje o človeku, o človeštvu. V njih so strahovi, prerokbe in upanje. Name so naredile tak vtis, da sem v slovenski literaturi hotela najti še več misli na to temo. Ni mi bilo treba dolgo iskati. Takoj sem se spomnila na meni tako ljubelega pesnika Toneta Pavčka. Bil je resnično velik mož, pravi modrec, mislec našega časa in prihodnjih rodov. Naj na tem mestu z vami podelim nekaj njegovih misli o vrednotah.

Tone Pavček je v knjigi *Čas duše, čas telesa*, ki je izšla pri Slovenski matici, zapisal: »Od nekdaj so me učili spoštovati vrednote. To učijo v vseh državah, v vseh sistemih ... V mladosti, v zelenih letih mojega mladoletja, je bil v naši družini najvišja vrednota kruh. Kruh kot jed, kot klic iz lakote, a tudi kot simbol: imeti kruh je pomenilo imeti svojo zemljo, svojo hosto, svojo kravo in svoje vino ... Mati je hodila delat za kruh in ga na večer, zgarana, nosila domov in vedeli smo, sreča je, ko je kruh. Bil je vrednota, ki je potešila telo in dušo. Kruh kot vrednota je stalnica. Ni postavljena od zgoraj, od vrednototroscsev; zahtevana je, izprošena vsak dan znova od spodaj kot molitev: Daj nam danes naš vsakdanji kruh. In tako kot pravi Sveto pismo, v potu svojega obraza si služimo svoj kruh ali kot poje pesnik Janez Menart, preživim svoj vek za ljubi kruhek. Tako je bilo, je in bo na vekov veke. Imeti kruh pomeni ime-

ti delo. In včasih smo vzklikali: Delu čast in oblast. A takrat je bilo dela dovolj ... Ti časi so bili drugačni od časa predvojnih stisk slovenskega zgodnjega kapitalizma ali kot je danes, ko se večajo isti pojavi in se po deželi plazi strah za delo ... Boj za kruh, za preživetje, za življenje gre po svetu in še zmeraj ali zmeraj na novo seje razdor med sitimi in lačnimi, med revnimi in bogatimi, med gospodo in nemaniči, med delodajalci in hlapci dela, med milijonarji in mizerijo. Vleče grozljivo ločnico med posamezniki, skupinami, celinami, rasami, religijami. Globalni svet z vsem napredkom proizvodnje, tehnike, komunikacij ne zna premakniti meje revščine navzgor. V pogoltnem lovu za dobičkom ustvarja samo še nove, še večje stiske milijonov ljudi, uničuje s sproščeno lahkoto in s preišljenim računom z vojnami, boleznimi, izkoriščanjem celih področij zemeljske oble in to vse v imenu le ene najbolj zveličavne in grozljive vrednote – bogatenja. Ne kruh vsakdanjih množic, ampak bančni trezor posameznikov, ki se nezamudno polni, je alfa in omega globalnega sodobnega sveta. Tudi ta globalec ima kajpak svoje vrednote. Razglaša jih na vsa usta, če ne gre drugače, tudi z orožjem. Glavna vrednota je demokracija. V njenem imenu urejajo svet po svoji meri, še zlasti tam, kjer jim diši nafta, kjer so njihovi strateški interesi ... Tako se globalni svet vrtil med zločinom, zlom in dobičkom neusmiljeno po resnični orbiti zla. Končno je vse to celo blagoslovljeno, ker je v znamenju boja proti terorizmu in za vrednote svobodnega sveta in prave demokracije. Je to še vrednota? Na vseh koncih poudarjajo politiki, gospodarstveniki in vseh vrst priskledniki, da je pač to sijajen dosežek tega globalnega, svobodnega sveta in mahajo z zastavami demokracije in celo s prapori človekovih pravic o najboljšem svetu. A ob dejstvih bi morali mnogokje in marsikdaj spustiti zastave in prapore

na pol droga v eno samo žalost. Kaj niso žalost številke o najnaprednejši sodobni Evropi, v kateri je kar sto milijonov revnih? Kaj niso take tudi naše številke o dvesto tisočih revnih, pa več tisočih, ki komajda preživijo mesec z nizkimi pokojninami ali celo podobnimi plačami? Kruh naš vsakdanji je ogrožen v življenju in v oče-našu« (Pavček, *Čas duše, čas telesa* 2010: 176–178).

Tone Pavček

Približno sto let pred Pavčkom je podobno razmišljal mladi pesnik Srečko Kosovel. Sama sem doslej poznala le njegove pesmi. Žal nas o drugem ali drugače zapisanem njegovem naprednem razmišljanju v šoli niso učili. Je pa vprašanje, če bi to takrat, v tisti svoji najstniški in nadobudni mladosti, v času odraščanja pod svobodnim soncem in materialno dokaj ugodnih pogojih, sploh razumela. Na neki način sem bila socialistični otrok. V času osamosvajanja Slovenije sem postala polnoletna, začela sem spoznavati obraze demokracije in globalizacije. Odrasla sem torej po letih oz. starosti, ne pa tudi po zrelosti ter širini in globini svojega razumevanja in razmišljanja. Nivoja slednjega, kakor bi želela, tudi v teh letih še nisem dosegla, razmišljam in razumevam pa svet in življenje sedaj vsekakor drugače kot pred več kot dvema desetletjema. Predvsem se še

vedno učim od velikih slovenskih mož, ki jih v tem prispevku tudi navajam in priporočam, da njihova dela berete vsi, ki vas skrbi to, kar se dogaja, in se vsaj pri sebi trudite, da bi bilo drugače ...

Srečko Kosovel

»Odkrila« sem nekaj Kosovelovih misli, ki bi jih delila z vami. Izšle so julija 2012 v knjižici *Pravica. Mladi verujejo vate*. Med drugim je Kosovel zapisal, da »nobena doba še ni bila tako velika po svojih vprašanjih in tako bedna po svojih odgovorih, kakor je naša. Slovenci še nikoli nismo bili tako brez misli kakor sedaj, nikoli bolj omejeni kakor sedaj, nikoli bolj kratkovidni.« Današnji čas je čas korupcije, prodanosti, mrtvila, sleparije, bolezni, krivice, želodčarstva ... »Težki dogodki padajo na nas kakor preizkušnja. In nikogar ni, ki bi pokazal smer, od koder prihaja rešitev (so že, a morajo molčati). Politika hazardira ... v njej, plitki enodnevnosti, prevladuje nizkoten boj za nizkotne cilje. Dejstvo je, da zastoj naše družbe izvira iz njenih bistvenih kali: obnemoglosti, hlapčevstva in brezciljnosti. Zase delamo, pa umiramo ob obloženi

mizi, ker ni sile v nas, ki bi nas gnala skozi življenje kakor osvajalce, ki morajo zmagati. Ali je čudno, da v tej dobi pravijo, da smo majhni? Majhni smo zato, ker hočemo služiti malenkostim, sebičnim idejam. In tu naj zastavim svoje pero: vse današnje življenje, korupcija, verižništvo, vse to se da ozdraviti ... Čas zahteva nove orientacije. Pri nas moramo stremeti h globokim, resničnim, velikim ciljem. Kultura mora biti, na kateri mora sloneti politika, ne pa obratno. Kultura gre svojo pot. Kakor luč je: njena sila je v tišini in svetlini ... večna je in povsod je, vedno bdi nad nami kakor svetel cilj, proti kateremu moramo iti. Zmaga resnice v kulturnem, humanizma v gospodarskem, pravičnosti v socialnem življenju, bo največji triumf sodobnega človeštva ... To je pravi smisel. In še nekaj: življenje duše. Iz duše pa, ki je središče vseh etičnih čustev, prihaja vse ravnanje človeka. In zato je potrebno: kulturno delo. Ne civilizacija ne izobrazba, pravi smisel je v kulturi srca« (Kosovel: *Pravica. Mladi verujejo vate* 2012).

Naj zaključim ali dopolnim Pavčkove in Kosovelove misli s Cankarjevimi: »Zaničujete me po pravici: jaz sem nesrečen človek. Kdor je dandanes nesrečen, je zaničevanja vreden. Treba je samo pripogniti koleno, samo sladko se je treba smehljati ... In ničesar drugega človek ne sme videti in ničesar si ne sme želeti ... Ali jaz vidim, kako gremo vsi skupaj navzdol, v neskončno blato, jaz vidim, da so nam laži in fraze vzele

Knjiga Pravica

še tisto malo, kar smo imeli dobrega in krepkega v sebi ... Ali jaz bi rad gledal ljudi, ki bi govorili brez strahu in brez ozirov in brez sebičnosti ... In to bi vendar ne bilo tako težko ... Samo oči bi bilo treba odpreti ... Nič drugega bi ne bilo treba – samo oči odpreti, dokler jih prah popolnoma ne zapraši ... Zrak bi se izčistil in mi vsi bi dihali ... dihali ... No, do tega je še daleč ...» (Cankar: *Za narodov blagor* 1901).

Verjamem, da so lahko take in podobne misli modrih Slovencev iz naše preteklosti in sedanjosti zanimive in pomembne, ne le februarja, ko praznujemo dan slovenske kulture, temveč vse leto.

Valerija Ilesič Toš

Izlet na Gorenjsko

V soboto, 15. junija 2013, smo se odpravili na romanje na Brezje in izlet v dolino Mojstrane do Aljaževega doma pod Triglavom. Romanja se je udeležilo 53 članov Društva upokoencev sveti Andraž.

Rudolf Anton

Strokovna ekskurzija Društva gospodinj Vitomarci na Sv. Ano v Slovenskih goricah

Strokovna ekskurzija na Sv. Ano v Slovenskih goricah je potekala 9. marca 2013. V centru Sv. Ane smo si v občinski avli ogledale slikarsko razstavo. Po ogledu centra je sledila avtobusna panoramska vožnja v naselje Dražen Vrh, kjer smo si ogledale primer lepo ohranjene stavbene dediščine – domačijo Kapl z bogato zbirko kmečkega orodja iz davnih časov. Po želji je sledila pokušina različnih zelišč na domačem žganju in ponudba nakupa ročno kvačkanih prtičkov. Na kmetiji Gundel – Šenveter so nam postregli z malico. V Zg. Ščavnici smo se ustavile na evangeličanskem pokopališču, ki je posebnost tega dela Slovenskih goric. Na Grafonževi domačiji, ki je bila zgrajena leta 1841 v značilnem štajerskem slogu, tako zunanost in notranost hiše, smo si ogledale različno ohranjene predmete, ki pričajo o bogati preteklosti življenja na kmetiji. Pri Kolaričevih v Žicah v Jurovskem Dolu je sledil organiziran ogled oljarne in degustacija raznih izdelkov iz bučnega semena in različnih vrst olja ter možnost

Pri zeliščarki

nakupa. Nato smo se z avtobusom odpeljale nazaj na Sv. Ano in se sprehodile po zeliščnem vrtu pri Kolaričevih. V zeliščni zemljanki, ki ji rečejo čajnica, so nam pripravili sveže pripravljen Anin čaj in zeliščne namaze, ki smo jih lahko poskusile. Gospa Kolarič nam je predstavila nabrana zelišča in pripravke iz

njih, njihov pomen, značilnosti in uporabo (čaje, tinkture, sirupe in mazila ...). V občinski vinoteki je sledila pokušina treh vzorcev vina. Kosilo smo si privoščile v gostilni Eder – Kramberger, potem pa smo se počasi odpeljale proti domu.

Elizabeta Kosec

Aktivnosti v Sadjarsko-vinogradniškem društvu Vitomarci

Prve spomladanske delovne aktivnosti so se v našem Sadjarsko-vinogradniškem društvu Vitomarci začele 10. 3. 2013, in sicer z rezjo potomke Stare vinske trte sorte modra kavčina in žametna črnina na trgu pred cerkvijo sv. Andraža, kjer trta lepo uspeva. Pri tej rezi smo izbrali novega viničarja trte Marjana Druzoviča, ki je zamenjal dosedanega Edija Kupčiča. Izvedeno je bilo ocenjevanje vin skupaj z Vinogradniškim društvom Juršinci, in sicer 23. 4. 2013 v Juršincih. Iz našega društva so bile zvrsti ocenjene s srebrnim priznanjem, in sicer so bili prisotni vinogradniki Karl Veršič, Tilika Počivalnik, Viktor Fe-

konja, Alojz Fekonja in Ivan Rebrec z najvišjo oceno 18,06, ki je dosegel še pri sorti laški rizling zlato priznanje 18,26. Albin Druzovič je donegoval zlati kerner z oceno 18,26, Marjan Druzovič je zraven srebrne zvrsti, modre frankinje in sivega pinota dosegel zlato priznanje še za sorte chardonay, traminec, rumeni muškati in najbolj ocenjeni sauvignon z oceno 18,30. Simon Druzovič je prispeval zlati chardonay, sivi pinot, traminec, rumeni muškati in predikat zvrst ledeno vino letnik 2011 z odlično veliko zlato oceno 19,30. Izkazala sta se tudi naša najstarejša člana društva, tudi po staležu vino-

gradništva, Janez Druzovič z zlatim sauvignonom in renskim rizlingom z oceno 18,30 in Edi Kupčič, ki je predstavil kar tri predikatna vina, in sicer sauvignon, poz. trgatav l. 2012, dišeči traminec, izbor l. 2012 in dišeči traminec jag., izbor l. 2011, z oceno za Veliko zlato priznanje 19,12. Vsem vinogradnikom za dosežen rezultat iskrene čestitke, saj le oni vedo, da je trud celega leta odlično poplačan.

Ksenija Druzovič

Naši častni člani

prof. dr. MIRKO TOŠ, dr. med.

Dr. Mirko Toš

Domačin Mirko Toš je danes svetovno znan strokovnjak na področju medicine (otorinolaringologije) in je doktor znanosti. Živi na Danskem in se občasno vrača v Slovenijo na Bled, kjer ima hišo, in v rodni kraj v Vitomarce na obisk k sorodnikom, tj. nečaku Miranu Tošu z družino. Včasih, v petdesetih letih preteklega stoletja, je Mirko Toš bil mlad intelektualec, nadobuden prosvetar in kulturnik. Domačini se ga še vedno radi spominjajo, bil je namreč poznan kot dober igralec in režiser. Režiral je dramo *Mati*, igro *Pot do zločina*, *Kovarstvo in ljubezen*, *Deseti brat*, *Revček Andrejček*, številne skeče in prizore, v katerih je tudi sam nastopal. Največji projekt, o katerem Andrašovčarji še danes govorijo, je bila Miklova Zala leta 1954. Kot študent je leta 1954 sodeloval pri ustanovitvi dramskega krožka, katerega iniciator in režiser je bil Zlatko Šugman, ki je takrat začel študij dramaturgije. V tistem obdobju je odigral glavno vlogo v predstavi *Othello*. V ljubiteljskem gledališču je spoznal svojo ženo Nives, s katero sta se preselila na Dansko in si tam ustvarila družino, imata tri hčerke.

Žal osebnega intervjuja z dr. Mirkom Tošem nismo mogli izvesti. Smo pa podatke zato pridobili iz arhiva našega društva s pomočjo sorodnikov Tomaža in Andreja Toša in iz knjižice, ki jo je izdala Univerza v Mariboru leta 2001, ko je bil dr. Mirku Tošu

podeljen naziv Častni doktor Univerze v Mariboru.

Prof. dr. Mirko Toš se je rodil 3. oktobra 1931 v Drbetincih. Končal je gimnazijo na Ptuju. Leta 1957 je diplomiral na Medicinski fakulteti v Ljubljani, nato pa še v Köpenhagenu na Danskem. Specialist za otorinolaringologijo je od leta 1966, istega leta je tudi doktoriral. Na Danskem je delal kot zdravnik specialist, bil je tudi primarij. Na univerzi v Kopenhagenu je predaval kot izredni in redni profesor, predaval pa je tudi drugje po svetu na uglednih univerzah. Objavil je številne znanstvene članke v mednarodnih revijah, bil je sourednik in član uredniških odborov več znanstvenih revij. Je častni profesor Univerze v Mariboru, ima še veliko priznanj, nazivov in nagrad s področja medicine in znanosti. Organiziral je številne tečaje, seminarje in predavanja iz svoje stroke po vsem svetu. Zaradi njegovega velikega doprinosa k razvoju medicine in s tem humanizma, je cenjen tudi med svojimi rojaki in soobčani pri Svetem Andražu v Slovenskih goricah. Prejel je tudi naziv Častni občan občine Sv. Andraž v Slovenskih goricah. Člani KUD Vitomarci smo mu letos na proslavi ob dnevu kulture podelili naziv Častni član društva in dr. Mirku Tošu na tak način sporočili, da ga cenimo kot izjemno ustvarjalnega člana nekdanjega Prosvetnega društva Vitomarci in smo mu hvaležni za doprinos k ohranjanju, razvijanju in ustvarjanju ljubiteljske kulture v Vitomarcih oz. pri Sv. Andražu v Slovenskih goricah. Ob podelitvi naziva Častni doktor Univerze v Mariboru je oktobra 2001 izšla knjižica, posvečena dr. Mirku Tošu. V knjižici je njegov članek *Moje življenje in delo*, iz katerega sem izbrala nekaj njegovih spominov na obdobje soustvarjanja ljubiteljske kulture v domačem kraju.

»V počitnicah sem se kot edini študent daleč naokoli vsako leto vključeval v prosvetno delo na vasi, kot se je to

takrat imenovalo. Uprizarjali smo gledališke igre, bil sem režiser, igralec, scenarist in učitelj knjižne slovenščine. Kmečki fantje in dekleta so zvečer, po celodnevem delu, prihajali na večurne vaje v naši gledališki dvorani, ki prva leta ni imela niti elektrike. Pa vendar smo vsako leto uprizarjali igre in gostovali z njimi v drugih krajih. Spominjam se, da sem leta 1951 doma študiral za maturo ob petrolejki; to gotovo najbolje kaže, pod kakšnimi pogoji smo takrat delali.

Z vaškim teatrom sem nadaljeval tudi pozneje kot študent medicine v Ljubljani in 1954. leta smo – še vedno brez elektrike – uprizorili Miklovo Zalo z devetimi dejanji in 50 igralci na prostem in s konji ter nekaj tisoč gledalci; to je bilo za tiste čase ogromno. Kulise smo delali tri tedne in oder postavili na kmečkem dvorišču. Eno dejanje je bilo celo na strehi kmečke hiše. Ljudje še vedno radi govorijo o tistem velikem dogodku pri Andražu, pa tudi sam rad mislim na tiste čase, ko še ni bilo televizije. Prepričan sem, da mi je ta razmeroma težka doba na vasi in na Ptuju dala veliko za poznejše življenje. Naredila me je zrelega, naučila me je delati, spoštovati kakršnokoli drugo delo in druge ljudi, naučila pa me je tudi ekonomske skromnosti. V bistvu ni nobene temeljne razlike med organizacijo gledališke igre na vasi, velikega internacionalnega zdravniškega kongresa ali pvođenjem univerzitetne klinike. Kmečke igralce je bilo treba prepričati, da so prihajali zvečer na vaje, kljub temu da so morali zjutraj ob štirih že spet na delo; zdravnike, da pridejo na kongres z dobrimi predavanji; sodelavci v bolnici pa morajo vedeti, da je njihovo delo cenjeno.

Valerija Ilesič Toš

Poletne aktivnosti društva upokojencev

Skladno s sprejetim programom aktivnosti na občnem zboru in sklepom upravnega odbora o načinu financiranja poletnih aktivnosti člani društva obveščamo in vabimo, da se prijavijo in udeležijo prihajajočih prireditev. Za nami je že regijsko tekmovanje v PIKADU v Müžah, ki je bilo 8. junija 2013. Na njem je sodelovalo 21 ekip z **zmago naše**. Nekaj dni kasneje, 15. junija 2013, smo romali na Brezje v Mojstrano do Aljaževega doma pod Triglavom. Že naslednji dan, v nedeljo, 16. junija 2013, je bilo letno srečanje članov društev upokojencev Sp. Podravja v Moškanjcih.

Prireditvi, ki nas še čakata:

- **6. julija** - Društvo gospodinj Vitomarci namerava organizirati srečanje vseh članov vseh društev v občini v Müžah ob predvidoma 15. uri z igrami.

- **17. avgusta**, pohod, romanje – obisk vaških kapel. Poudarek je na 500-letnici začetka naše cerkve, zgodovine teh kapel in verski namen. Na koncu bo piknik pri Petričevi kapeli v Slavšini in muzeju pri Vinku Gomziju. Vozil bo brezplačni avtobus;

V Zvezi društev upokojencev ZDUS in našem projektne odboru društva starejši za starejše ter sindikatih upokojencev potekajo aktivnosti za boljšo socialno preskrbljenost

Petričeva kapela (notranjost)

starejših. Upam, da nam bo kaj uspelo!

Naše društvo in ZVEZA ter Sindikat upokojencev organizira PROTEST, NESTRINJANJE IN ZAHTEVE, da vlada in finančno ministrstvo neresuje krize samo na plečih upokojencev in slabo plačanih zaposlenih ter socialni, ampak da reševanje bolj obremeni tistim, ki imajo dohodke nad 730 €, to je nad prejemki minimalne plače in povprečne pokojnine. Največ za kar bi lahko pristali je predlog 1 % od 730 do 1.000 €, 2 % od 1.000 do 2.000 € in 3 %, ki dobivajo večje dohodke. Tistim, ki so pridobili zadnjih 20 let večje bogastvo, naj preverijo, kako so

prišli do njega in ali so plačali davke. Zahtevati moramo odgovornost poslancev, ki so sprejemali tako neučinkovite zakone in možnost odtok sredstev iz podjetij in bank. Poslanci so tudi odgovorni, da je v naših trgovinah veliko tujega blaga, s čimer podpiramo tuj kapital in tuje delavce, ne pa naših. To velja tudi za hrano, zato KUPUJMO SLOVENSKO. V Avstriji je temu tako, čeprav je v Evropski skupnosti. Naše društvo zbira podpise za predpritožbe vseh, ki so izgubili državno pokojnino, varstveni dodatek, socialno pomoč ali so kako drugače v denarni stiski z dohodki pod 622 € na člana družine. Če ne bo uspeha v dveh do treh mesecih, bomo te zahteve ponovno poslali varuhinji človekovih pravic. Mnogim upokojencem, ki so utrpeli zmanjšanje pokojnin, je lani in letos že pomagala (ukrepi varčevanja), saj dobivajo pokojnine za nazaj. Čim več se vas bo pritoževalo, na večji uspeh lahko računamo. Podpise zbira Edi Kupčič.

Naše društvo si že več let prizadeva ustanoviti pevsko skupino. Če želite sodelovati, se prijavite pri Antonu Rudolfu, Novinci 17, ali predsedniku Ediju Kupčiču.

Čez poletje vse najlepše!

Edi Kupčič, predsednik

Break dance

Breakdance treniram dve leti. V Sloveniji nastopam kot član ekipe FunkyRockerzCrew, s katero sem se letos junija kvalificiral na evropsko prvenstvo v Amsterdamu na Nizozemskem. Tekmovanje je potekalo od 12. do 16. junija letos, kjer smo kot ekipa dosegli naziv evropski prvaki med mladinci do 16. let. S tem velikim uspehom smo si zagotovili nastop na svetovnem mladinskem prven-

stvu v Københagenu na Danskem, ki bo potekalo od 16. do 20. oktobra 2013.

Sem tudi član ekipe PerfectCircle s Hrvaške, za katero prav tako uspešno nastopam.

V naslednjih številkah bom predstavil svoje dosežke.

Bor Rehak Friš

Bor s pokalom in priznanjem

Evropski prvaki s SLOVENSKO zastavo

Bor v Amsterdamu

Naravoslovno-izobraževalno društvo »Sapientia« se predstavlja

V aprilu se je v naši občini Sv. Andraž ustanovilo novo društvo »Sapientia«, kar v latinskem prevodu pomeni modrost, znanje ali preudarnost. Predsednica društva je Vesna Forštnerič, mag. farm., ki se je že v času študija močno zanimala za zelišča kot tudi razne komplementarne veje medicine. Tako je med rednim študijem na Fakulteti za farmacijo končala tudi triletno izobraževanje v antropozofsko-goetheanističnem naravoslovju z glavnim sedežem v Švici, izobraževala pa se je tudi v Nemčiji, kjer je v rastlinskem laboratoriju antropozofske firme Wala & dr. Hauschka opravila prakso ter se udeleževala številnih seminarjev v Avstriji.

Tovrsten pristop k proučevanju narave in obravnavi človeka v Sloveniji še ni dostopen, antropozofska zdravila kakor tudi homeopatska v slovensko zdravstveno zakonodajo in na tržišče

Zeliščni pripravki

nimajo svobodnega vstopa, kar je v nasprotju s smernicami Evropske unije, kjer tovrstna zdravila že več kot stoletje polnijo lekarniške police. Utemeljitelj antropozofske medicine

je dr. Rudolf Steiner (1861–1925), veleum na področju naravoslovja, medicine, kmetijstva, pedagogike in umetnosti. Po njem je ustanovljeno valdorfsko šolstvo in biodinamično

Delavnica

kmetovanje, ki pa je pri nas že zelo razširjeno.

V okviru društva želi predsednica svoje znanje razširiti in ga predati naprej, tako da bi si ljudje znali na naraven način pomagati pri težavah. In ne samo to; društvo organizira in ponuja praktične delavnice in samostojne raziskovalne projekte, da bi ljudje ne samo prejeli znanja, temveč ga tudi sami razvijali in nadaljevali. Povezuje se z biodinamičnimi društvi po Sloveniji ter se uči naravnega kmetovanja, ki je v sozvočju z ritmi narave in kozmosa.

V društvu se tako ukvarjamo s šte-

vilnimi dejavnostmi: ljudskim zeliščarstvom in sodobno fitoterapijo, gojimo zelišča, jih spoznavamo in nabiramo v naravi, proučujemo pokrajine, organiziramo ekskurzije in pohode. Rastline proučujemo na poseben način z antropozofskimi metodami, raziskujemo in postopoma odkrivamo tančice skrivnosti narave. Učimo se tudi temeljev homeopatije in antropozofske medicine.

Društvo ponuja tudi razne zeliščne pripravke za različne tegobe. Izdelujejo se olja in razna mazila z zeliščnimi izvlečki in 100 % eteričnimi olji za določene zdravstvene težave

(ognjičevo, gabezovo, za krčne žile, dermatitise, masažo, s protiglivičnim in antiseptičnim učinkom itd.), eno- in večkomponentne zeliščne tinkture z izvlečki tudi 50 zelišč, ki se lahko izdelajo individualno po naročilu za posameznika, raznovrstni čaji in sirupi pa vse do kozmetičnih izdelkov z zdravilnim prispevkom: mila in olja za kožo, lasišče in proti prhljaju, balzami za ustnice in proti herpesu, naravni dezodorant, zeliščna sol za kopanje, olje proti pikom insektov, ustna voda, dvofazni toniki za razne vrste kože itd.

Društvo je do zdaj organiziralo že več predavanj na sedežu društva v Hvaletincih 2 kot tudi po okoliških vaseh ter razstave in stojnice v sodelovanju z različnimi društvi. Zmeraj je odprto za nove člane, saj je šele na začetku svoje poti. Vabljeni vsi, ki vas zanima narava in zelišča, ki imate v sebi vsaj kanček raziskovalnega duha. Za sodelovanje ni potrebno nobeno predznanje, le dobra volja in obilo vedoželjnosti. Društvo ima dve obliki članstva: aktivno in pridružno, tako lahko vsak sodeluje glede na svoje zmožnosti.

Za dodatna vprašanja smo vam zmeraj na voljo: Naravoslovno-izobraževalno društvo Sapientia, Hvaletinci 2, 2255 Vitomarci, Vesna (040/811-675, vesna.forstneric@gmail.com) in Angela Forštnerič (041/317-367).

Vesna Forštnerič

Trinajstica v Vitomarce prinesla kisló vreme in na vrhu ustoličila Carja

Na že 13. tradicionalnem Sandijevem memorialu v malem nogometu, ki je potekal 31. maja in 1. junija 2013 na igrišču pri OŠ v Vitomarcih, smo videli veliko kvalitetnega nogometa in udeležbo 38 ekip v vseh kategorijah.

Ogrevanje v dežju in mrazu

Petkov tekmovalni dan je potekalo tekmovalje v kategoriji do 12 let,

ko smo na delu videli najmlajše upe iz Vitomarcev in Destrnika, tokrat so slednji bili boljši. V kategoriji zaselkov občine Sveti Andraž je slavila ekipa Drbetincev. Prireditve je potekala v kislem vremenu, kljub temu so se prisotni zabavali ob dobrem nogometu in skladbica TRUBADURJEV še dolgo v noč.

Vitomarci so ustoličili Carja, MVP turnirja Matjaž Vojsk

V soboto smo bili priča turnirju v mladinski, veteranski, ženski in članski konkurenci. Videli smo pravi festival nogometnih ekip, ki so prikazale veliko nogometnega znanja, pa naj si bo od mladincev, deklet in pravih profesionalcev, ki so nastopali v članski konkurenci.

V članski konkurenci za prehodni pokal je največ nogometnega znanja pokazala ekipa Car Mont Avtovleka Hana, ki je pod raznimi imeni zmagala že petič zapored, tokrat z dodatnim sponzorjem in imenom Car Mont. Na terenu smo videli veliko dobrih nogometašev z vrha slovenskega »futsala« in nogometa. Za vremenske razmere je veliko gledalcev uživalo v pravem športnem vzdušju na prireditvi, katere generalni pokrovitelj je bilo letos podjetje Plinarna Maribor z blagovno znamko PLINDOM (080-73-00). Ni manjkalo vrhunskih potez mojstrov nogometa in zabave, zato lahko mile volje zapišemo, da je praznik malega nogometa, kljub vsem vremenskim okoliščinam, v Vitomarcih uspel na

visokem nivoju.

Rezultati po kategorijah

U12 PIONIRČKI (2 ekipi), 1. mesto OŠ DESTRIK – TRNOVSKA VAS

ZASELKI OBČINE SV. ANDRAŽ (6 ekip), 1. mesto DRBETINCI

U 18 MLADINCI (6 ekip), 1. mesto KMN MALA NEDELJA

VETERANI (6 ekip), 1. mesto PRIJATELJI

ŽENSKE (2 ekipi), 1. mesto ŽNK SLOVENSKE GORICE VOLIČINA

ČLANI (16 ekip), 1. mesto CAR MONT Avtovleka Hana

Naj igralec turnirja: Matjaž Vojsk, CAR MONT Avtovleka Hana

Naj strelec turnirja: Igor Osredkar, 11

zadetkov, TELE TEAM

Naj vratar turnirja: Alen Mordej, CAR MONT Avtovleka Hana

V peterko turnirja uvrščena še: Grega Hebar (Sima bar) in Aleš Vrabl (CAR MONT Avtovleka Hana)

POKAL ZA FAIR PLAY: Športni park Drbetinci

Darko Rojs, predsednik

Preigravanje

Ženske ekipe

Idealna peterka

Pionirčki Destrik in Vitomarci

13. Sandijev memorial (31.5. – 1.6.2013)

Nogometni turnir v Novincih (15. Junij 2013)

Aktivnosti v vrtcu

Prireditev ob zaključku šolskega leta

Praznovanje dneva državnosti

Nastopi ljudskih pevk Društva gospodinj Vitomarci

V obilici vsakdanjega dela naše ljudske pevke pridno nastopajo na različnih srečanjih ljudskih pevcev in godcev. Skupaj z njimi sem se srečanja »Zapojmo in zaigramo po domače« udeležila tudi jaz, in sicer 24. 5. 2013 v Destrniku.

Elizabeta Kosec

Nastop ljudskih pevk v Destrniku

šola/vrtec

Ekobranje za ekoživljenje

To šolsko leto sem bila mentorica projekta Ekobranje za ekoživljenje. Učenci so preko zgodb in člankov v revijah in časopisih spoznavali ekološko problematiko. O člankih so se med seboj pogovarjali in posamezne tematike predstavili sošolcem. Predstavili so tudi svoj pogled na določeno ekološko problematiko.

Preko zgodb so se seznanili s pravilnim ločevanjem odpadkov in pomenom recikliranja. Spoznali so odnos do drugačnih in strpnost do teh.

Učenci nižjih razredov so ilustrirali

dane zgodbe. V drugem razredu si je vsak učenec naredil indijanski znak.

Učenci 5. in 4. razredov so pisali nadaljevanje zgodbe ali predzgodbo.

*Marjana Gomzi,
mentorica projekta*

Packarija pred Jurčkovim obiskom

Pred Jurčkovim obiskom je v Packariji vladala packarija. Jurček se je odločil, da reši Packarijo pred smetmi in njenimi prebivalci. Bil je mnenja, da Packarijo lahko reši le čudež. Ta čudež je bil on. Prebivalci Packarije so bili leni in malomarni, smeti so metali povsod, rastline so podirali, živali pa pobijali. Sploh niso razmišljali, da brez rastlin in živali tudi oni ne bodo mogli živeti. Jurčkov prihod pa je spremenil odnos in razmišljanje prebivalcev.

Danny Pečar, 5. b

Jurček ponovno v Packariji

Ko je Jurček spet prišel v Packarijo, je videl, da vsi prebivalci ločujejo odpadke in jih reciklirajo. Ker so bili ponosni na Jurčka, so mu na sredini Packarije postavili kip. Jurček je prebivalcem predlagal, da dajo kraju novo ime. Z Jurčkovo pomočjo so kraj preimenovali v Čistočo. Od takrat je v tem kraju vedno čisto.

Primož Vršič, 4. b

Ko se je Jurček vrnil v Packarijo, je mislil, da bo tam vse pospravljeno. Žal se je zmotil, saj je bilo vse razmetano. Odločil se je, da bo ponovno šel pospravljat. Vse odpadke je nesel v smetnjake za ločeno zbiranje odpadkov. Končno je bilo spet pospravljeno. Vse se je svetilo in bleščalo. Na leseno tablo je zapisal: »DOBRODOŠLI V PACKARIJI«. Bil je vesel, da je spet vse čisto in pospravljeno. Legel je v posteljo in zaspal. Sanjal je packarijaste sanje.

Laura Zorec, 4. b

Mavrična hiša

Vaza s cvetjem

Peka zeliščnih kruhkov

Mmmm, naši dobri kruhki

Priprava zeliščnih kruhkov

Podobnost:

Ko otrok shodi, postane neverjetno podoben očetu, saj se pri hoji opoteka.

Edini način:

Če hočete videti prijazni nasmeh svoje žene, jo peljite k fotografu.

Opozorilo:

Z zlatim srcem si ne morete kupiti avtomobila.

Pravilo:

Veselje do dela mi zelo naraste, ko ga žena že opravi.

Pravilo:

Ko postane kakšna norost množična, jo začnimo imenovati moda.

Čas ureja:

Čas stvari uspešno ureja, nekdanji dolgočlasci so že plešasti.

Evgen Jurič

Počitnice prihajajo

Poletnih počitnic se že zelo veselim. Hitro po končanem pouku grem na morje z dedkom in babico. Gremo v Portorož v hotel Barbara. Tam se bom zelo zabavala. Na morje bom šla tudi z mamo, atijem in bratcem Anejem. Šli bomo v Biograd v hišico. Ko pridemo domov, bo ati zunaj postavil bazen. Potem se bomo jaz, Anej in Matic kopali. Z mamo bova pekli piškote in se vozili s kolesom. Zvečer bom lahko dolgo gledala televizijo, zjutraj pa zelo dolgo spala. Večkrat bom spala tudi pri bratrancu Alenu.

Nika Ilešič, 2. b

Kmalu bo konec šole in začele se bodo počitnice. To pomeni, da gremo na morje na Hrvaško. Med počitnicami se bom tudi igral z bratom. Ko pridemo na morje, bomo naredili šotor. Ko bomo naredili šotor, se bomo šli kopat. Ko pridemo z morja, bomo kupili stvari za tretji razred.

Luka Pečnik, 2. b

Med počitnicami grem na morje. Povabil me je moj prijatelj Aleks in njegov brat Anej. Z nami gresta tudi njuna starša. Zraven bomo peljali kolesa, vozili se bomo s čolnom in se kopali. Ko pridem z morja, ima moj bratec Nel rojstni dan. Potem grem na počitnice k mojima bratrancema. In počitnice bodo minile, kot bi rekel »keks«.

Melani Matjašič, 2. b

Kmalu se bodo začele poletne počitnice, ki jih že nestrpnost pričakujem. Veselim se, da ne bom imel več nalog in učenja. Lahko se bom igral, vozil kolo in brcal žogo. Morda bom nekaj časa pri babici in dedku ali na kopanju v bazenu. Komaj čakam začetek počitnic, da se odpočijem.

Tine Pečar, 2. b

Med počitnicami

Med počitnicami bomo šli na morje. Tam bom plavala, se igrala v pesku in vodi. Zvečer bomo šli na sprehod in na sladoled. Doma bom brala knjigo. Šla bom na počitnice k babici.

Eva Vogrin, 2. b

Pot pod noge

POŠ Vitomarci in Ekošola

Ekošola je že vrsto let način življenja na naši šoli, saj želimo obogatiti pouk in občolske dejavnosti z ekološkim razmišljanjem in delovanjem.

Tudi letos smo sodelovali v projektih ter zbiralnih in ozaveščevalnih akcijah, ki jih je razpisala nacionalna koordinacija za Ekošole.

V okviru osrednjega tematskega sklopa, **Zdravje in dobro počutje**, smo se posvetili shemi šolskega sadja in sledili cilju, da učenci spoznajo pomen uživanja sadja in zelenjave, predvsem lokalno pridelanih vrst. Enkrat tedensko smo učencem v okviru tega projekta ponudili sadje. Pomen vsakodnevnega uživanja sadja za naše zdravje in dobro počutje so spoznavali tudi v okviru naravoslovnega dne. Povabili smo medicinsko sestro, ki je učencem predstavila pomen zdrave prehrane za naše zdravje nasploh. Našemu vabilu se je odzvala tudi zobna asistentka, ki je učencem in tudi staršem na roditeljskem sestanku podrobneje spregovorila o tem, kako skrbeti za zdravje zob.

Zbiralna akcija papirja

Preko ostalih projektov in akcij smo uresničevali naslednje cilje:

- spoznavanje različnih zelišč, pridelavo in uporabo le-teh;
- krepitev ekološke zavesti s pomočjo knjige;
- spodbujanje varčevanja z naravnimi viri;
- aktivno sodelovanje v zbiralnih in ozaveščevalnih akcijah (zbiranje starega papirja, tonerjev, kartuš,

zamaškov, sprotno čiščenje šolske okolice);

- spoznavanje pomena ločenega zbiranja odpadkov in odgovornega ravnanja s kartonsko embalažo.

K uspešnemu delovanju Ekošole prispevamo vsi na šoli in vsak po svojih močeh, saj lahko le tako gradimo lepšo in bolj zdravo prihodnost.

Program Ekošola kot način življenja nas združuje v skupnih ciljih, nas bogati in usmerja v spoznavanje in upoštevanje ekovrednot in ekonacel. Hkrati nas postavlja pred nove naloge v skrbi za varovanje narave in okolja. Pri tem ne pozabljamo, kako pomembno je spoznanje, da zdrava narava pomeni tudi zdravega človeka.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste sodelovali v naših zbiralnih akcijah.

*Jožica Zorko,
koordinatorka Ekošole*

Evgen Jurič

Pravilo:

Mladi moški ponoči hodijo k ženskam, starejši k hladilnikom.

Skrbimo za čisto naravo

Naš izlet

Bil je dan pred izletom, ko sem si pripravljala sendviče. Naslednji dan smo se ob 8. uri odpravili na izlet. Skupaj smo šli 5. in 6. b razred.

Peljali smo se skozi Maribor in nato v Mežico. Ko smo prispeli, smo si ogledali rudnik svinca in cinka. Najprej smo se vkrcali v vlakec, kjer nas je sedelo osem. Zaprli so nas v vagonček in vlak se je začel premikati. Petnajst minut smo se vozili v osmo obzorje ali nadstropje. Znašli smo se v središču rudnika. Spoznali smo življenje rudarjev. Šli smo v sedmo nadstropje. Potem smo se vrnili v osmo in se z vlakcem vrnili na površje. Kupili smo si sladoled in se odpeljali na domačijo Lovra Kuharja – Prežihovega Voranca. Tam smo si ogledali hišo, v kateri so Kuharjevi bivali najdlje. Gospa nam je povedala njegovo zgodbo. Po ogledu smo se odpravili na Ivarčko jezero. Tam smo imeli največ prostega časa. Punce smo šle na sprehod. Voda v jezeru je bila zelo umazana. Po približno dveh urah smo se odpravili domov.

Bil je lep dan. Najbolj mi je bilovšeč, ko smo sedeli v vagonih in se vozili po rudniku.

Blažka Krepša, 5. b

župnija

Počitnice so tu, juhu-hu!

Poletje je tu in z njim počitnice. Veliko ljudi se je že ali se še bo odpravilo na lep družinski ali kak drugačen izlet. V pričakovanju toplega poletnega sonca, vonja po morju ali gozdovih bomo še veliko postorili.

Še preden se kam odpravimo, bomo poskrbeli, da bo naša hiša ali stanovanje urejeno, da bodo hišni ljubljenci pod prijazno streho ali z nami na poti in da bo vse pripravljeno za lep in dolg odmor. Odpravili se bomo z veliko željo po počitku, sreči in vseh dopustniških užitkih.

Za vse bo torej že poskrbljeno, ko se bodo dolge kolone v vročih poletnih dneh počasi premikale proti prekrasnim obalam, goram ali kamorkoli drugam.

Zagotovo nam bo pogled na tako lepe kraje Zemlje v srcu prebudil občutke sreče in veselje, a nekaterim morda tudi radovednost.

Mnogi bodo v teh prekrasnih krajih uživali, se sproščali ter zabavali, komu pa kljub vsem užitkom in počitku to ne bo dovolj. Mnogi se bodo brezskrbno vrnili domov in tako nadaljevali življenje, ki so ga prekinili pred odhodom, nekateri pa bodo iskali še globlji počitek. Tak, ki traja

dlje od počitnic in si ga v srcu vsi želimo, žal pa si ga malo ljudi privoščijo v polnosti.

Zanimivo je, da za takšen počitek ne potrebujemo dolgega potovanja v daljne kraje. Treba je samo za trenutek resnično zastati. Zastati s srcem. Tako bi kmalu ugotovili, da se za vse mi lepotami, ki so v naravi in tudi v nas samih, skriva nekdo, ki je veliko več od vsega, kar si sami lahko želimo. Prav on nam želi podariti resničen in nepozaben počitek. Želi nam podariti sebe. Zato si bomo vsi, ki si želimo globokega miru in pravega počitka, v vročih poletnih dneh vzeli čas za molitev k Bogu, obisk cerkve in prejem zakramentov. Združili se bomo z živim Bogom in se predali Njegovi vsemogočni ljubezni, ki nam ob kateremkoli času in trenutku daje edini pravi mir.

Tako se nam ne bo zdelo, da so kolone predolge in vozniki prepočasni, dan prevroč in stresen ali da smo na počitnicah prebili premalo dni. Zakaj Bog, ki je več kot vse, bo prebival v naših srcih. Ta mir pa ostane, dokler sprejemamo Boga, se z njim pogovarjamo in mu dovolimo, da z vso ljubeznijo in močjo stopi v naša srca.

Takih počitnic ni nikoli konec, ampak se vselej šele začenjajo ...

Bog daj, da bi jih letos doživeli tudi mi!

*Janko Babič,
župnik*

V prijetnih počitniških dneh ne pozabi na Boga. Naj gre s teboj na počitnice. Ne bo ti v napoto, kvečjemu v dobro družbo.

Gospodarstvo

Zadnje večje delo, ki smo ga opravili v našem župnišču, je bilo popravilo uničenih in dotrajanih stropov. To delo smo zaupali g. Blažu Fekonju iz Župetincev. Hkrati s tem smo v župnišču impregnirali tudi vse stropne in jih na tak način zaščitili pred nadaljnjim propadanjem.

Ker se še vedno v župnišču čuti vlaga in neprežračenost, smo se odločili, da v poletnih mesecih župnišče zračimo. V tem času bomo pristopili k pridobivanju predračunov za zidarska dela, ki se bodo začela, ko bodo stene dovolj suhe in ko bomo zbrali potrebna finančna sredstva.

Obnova stropa – Blaž

Menjava stropov v župnišču

KRIŠTOFOVA NEDELJA

V nedeljo, 21. julija praznujemo Krištofovo nedeljo. Po maši bo na dvorišču pod cerkvijo (pred župnijsko garažo) blagoslov vozil. Ob blagoslovu darujemo za MIVO – za vozila naših misijonarjev. Naj nas na naših poteh varuje in spremlja zavetnik vseh šoferjev sv. Krištof. Lepo vabljeni!

Prvo sveto obhajilo

Prvoobhajanci skupaj s katehistoma: (desno župnijski upravitelj g. Janko Babič, levo ga. Irena Rižnar iz Slavšine).

»Vsak dan ti je življenje
na novo položeno v roke.
Vsak dan ti je podarjen
kot večnost,
da bi bil srečen!«

Phil Bosmans

»Sreča mladosti
hitro nam mine,
v srcu pusti
nam zlate spomine.«

Program SVIT tudi v Sv. Andražu – pravočasno odkritje raka lahko reši življenje

V nedeljo, 14. 4. 2013, so ambasadorji programa SVIT in predstavniki Inštituta za varovanje zdravja RS v sodelovanju z Občinsko organizacijo Rdečega križa Sv. Andraž tudi v občini Sveti Andraž predstavili program SVIT. Na trgu pred cerkvijo sv. Andraža so postavili maketo debelega črevesa in zbranim podali informacije o pravočasnem odkrivanju znakov raka na debelem črevesu in danki, ki ga za osebe v starosti od 50 do 69 let omogoča presejalni sistem SVIT, ki rešuje življenja. Srečanja sta se udeležili tudi ambasadorki programa SVIT, ga. Cilka Špindler iz Ormoža in ga. Silvestra Brodnjak iz Hajdine. SVIT je državni preventivni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb ter raka na debelem črevesu in danki. Izvajalci programa ugotavljajo, da vsi, ki njihovo pošto prejmejo, nanjo ne reagirajo tako, kot bi bilo treba, da bi sebi in svojim najbližjim prihranili prenekatero zgodbo z žalostnim koncem. Treba je le odgovoriti na vprašalnik in ga vrniti Inštitutu, nato pa po prejemu oblažinjene ovojnice z dvema epruvetama odposlati dva vzorca blata, o čemer nas nazorno pouči priloženo navodilo. V SVIT-u opozarjajo, da mnogi še vedno zamenjujejo testiranje blata na prikrito krvavitev s kolonoskopijo. Kolonoskopija je preiskava, ki jo opravi zdravnik specialist tako, da z majceno kamero natančno pregleda celotno debelo črevo. Na kolonoskopijo so v programu SVIT napoteni le tisti, pri katerih s testiranjem v laboratoriju odkrijejo v blatu kri. Tako so se lahko vsi udeleženci sprehodili skozi maketo napihljivega debelega črevesa in prisluhnili razlagi o tem, kaj je treba storiti za zgodnje odkritje znakov te zahrbtnje in ubijajoče bolezni.

V OO RK Sveti Andraž smo s

sodelovanjem ge. Silvestre Brodnjak in Inštituta za varovanje zdravja RS program predstavili, saj je odzivnost v našem predelu še vedno zelo nizka oziroma najnižja v predelu Spodnjega Podravja. Odzivnost se sicer povečuje, upamo pa, da bo naša predstavitev pripomogla še k večjemu odzivu.

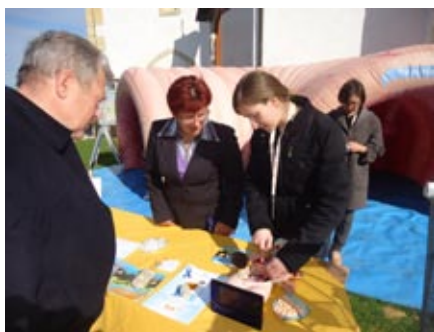
Alenka Vršič

Ogled notranjosti črevesa

Vrstni red občin	Skupaj 30.6.2012	Moški	Ženske
Kidričevo	64,84	65,10	64,59
Hajdina	63,57	54,48	71,92
Markovci	63,41	65,07	61,70
Ptuj	62,83	59,34	66,16
Majšperk	59,76	52,43	68,92
Dornava	59,30	56,86	61,86
Videm	58,81	53,55	64,58
Gorišnica	56,89	50,72	62,76
Ormož	54,78	50,30	59,54
Središče	54,21	49,00	60,00
Destrnik	52,38	49,57	55,91
Podlehnik	51,97	46,51	59,09
Trnovska vas	51,06	45,45	56,00
Juršinci	48,41	40,24	57,33
Žetale	47,87	48,15	47,50
Cirkulane	47,02	41,30	53,95
Sv. Andraž	45,00	44,44	45,45
Zavrč	42,52	33,73	59,09
Maribor	55,32	48,40	62,38

Odzivnost na Program SVIT v Spodnjem Podravju v juniju 2012

Maketa in predstavitev

Člani OO RK Sv. Andraž z ambasadorko programa

Državni poslanec Andrej Čuš

V Državnem zboru RS je Branka Mariniča nadomestil Ptujčan Andrej Čuš, in sicer 4. februarja. Andrej Čuš je z 22. leti najmlajši poslanec v zgodovini Republike Slovenije. Na parlamentarnih volitvah 2011 je kandidiral na listi SDS na območju občin Ptuj, Destrnik, Gorišnica, Dornava, Markovci, Trnovska vas, Sveti Andraž in Juršinci, kjer je z 32,10 % premagal Franca Pukšiča, ki je prejel 17,94 %.

Andrej Čuš je od leta 2011 predsednik podmladka SDS, v marcu letos je bil izvoljen še drugič. Pred tem je bil tudi predsednik Dijaške organizacije Slovenije ter Kluba ptujskih študentov. Po izobrazbi je diplomiran družboslovec, ob delu pa opravlja tudi magistririj.

Izjava: »Prizadeval si bom, da bo v DZ slišan glas Spodnjega Podravja. V naše kraje bo treba pripeljati več

Andrej Čuš

strateško razvojnih projektov, izboljšati pogoje za podjetništvo in gospodarstvo, pa tudi osnovne življenjske in infrastrukturne standarde. Verjamem, da bomo na ta način dvignili

zaposljivost mladih na našem območju. V teh kriznih časih si bom prizadeval za pomoč socialno ogroženim družinam in mladim, tako da bo velik poudarek mojega delovanja na solidarnosti. Zavedam se nepoštenega razvoja regij v Sloveniji, saj gredo vsa sredstva za razvoj regij v Ljubljano in njeno okolico. Vseskozi bom opozarjal tudi na slab položaj mladih v Sloveniji, saj postajamo država, kjer mladi nimajo perspektive. Mladi neposredno vidimo težave in tudi rešitve, ki bodo te težave hitreje odpravile. To je eden izmed mojih največjih motivov za angažiranost in vstop v politiko. Dovolite mi, da se na koncu zahvalim vsem volivkam in volivcem, ki ste mi na predčasni parlamentarni volitvah namenili svoj glas.«

Damjan Grušovnik

Vroč festivalsko poletje

Letošnje poletje bo v destinaciji Ptuj, Jeruzalem Ormož, Haloze in Slovenske gorice vroče in predvsem kulturno obarvano. Koncertov, gledaliških predstav, glasbenikov in umetnikov, v času od junija do avgusta, zagotovo ne bo manjkalo!

Prva festivalska vrata se bodo odprla v Ormožu. V poletnih večerih se bodo na prostem v okrilju grajskih zidov odvijale gledališke predstave, koncerti ter otroške predstave za najmlajše. Nastopili bodo Oto Pestner, Klapa Kampanel, Juan Vasle, Vlado Kreslin, skupina Partibrejkers, ogledali si boste lahko tudi predstave Slovenska Muzka od A-Ž, Trojček, Janko in Metka sta packona in z otroci zaplesali ob čopkomeru ... Tako si boste v Ormožu lahko ogledali dela umetnikov, ki jih ni moč pogosto videti v teh krajih. Vabljeni v Ormož od 20. junija do 25. avgusta.

Pestro pa bo tudi v Lenartu, kjer bo letos že osmič zapored potekal LEN-

ART. Prva prireditev bo v Slovenskih goricah potekala že 28. junija z nastopom tuje folklorne skupine, ki nastopa tudi na Folkartu. Ostali dogodki se bodo zvrstili vse do konca avgusta. Ob vikendih bo na odru predstavljenih približno 20 prireditev - komedij, koncertov, od etno glasbe do rocka in prireditev za otroke. S temi vsemi dogodki bodo tudi v Lenartu poskrbeli za smeh, zabavo, užitke ob klasični glasbi, udarne rock ritme in stik s tujimi kulturami.

Ptujske ulice se bodo prebudile v juliju. Od 14. do 21. julija bo namreč potekal prvi dogodek, Mednarodni simpozij pripovedovanja Parzival. Zgodba Parzivala pomembno zaznamuje tukajšnje okolje, saj je delo postavljeno v te kraje. Wolfram von Eschenbach je v prvi polovici 13. stoletja ustvaril visoki srednjeveški ep v 24 600 verzih. Poleg Božanske komedije je to najpomembnejše literarno delo

tistega časa, ki predstavlja plemenite cilje v družbi, ki zmore imeti ideale. S pripovedovanjem, oziroma storytellingom se bomo tako vračali v svoje bistvo, k ljudem, ki želijo poslušati in pripovedovati.

Društvo za glasbeno umetnost Arsana pa bo med 24.7. in 2.8. 2013 izvedlo največje festivalsko dogajanje v mestu, ki vsako leto privabi blizu 25 000 obiskovalcev in postaja prepoznaven utrip mesta v Sloveniji in Evropi. Gre za 5. Mednarodni glasbeni festival Arsana - Art Ptuj 2013, pod sloganom "EKSPLOZIJA UMETNOSTI". V 10 dneh bo na vseh zunanjih in notranjih prizoriščih mesta na več kot 30 dogodkih ustvarjalo in nastopilo preko 260 glasbenih umetnikov, s področja klasične, pop, jazz in etno, vokalne in instrumentalne glasbene umetnosti. V istem obdobju bo pa potekal tudi Art Stays, ki je na področju sodobne umetnosti ena najaktivnejših

organizacij v Sloveniji. Že od leta 2003 poskušajo z Mednarodnim festivalom sodobne umetnosti Art Stays v najstarejšem slovenskem mestu ustvariti živahno mednarodno umetniško okolje in platformo za izmenjavo izkušenj, idej in mnenj o sodobni umetnosti. V okviru Art Stays so se v Sloveniji prvič predstavili umetniki, kot so Fernando Prats, Ivan Navarro, Yoko Ono, Leo Ferdinand Demetz, Regina Jose Galindo, Ilona Nemeth Elisa Rossi, Kensuke Koike in mnogi drugi.

Avgust pa bo minil predvsem v znamenju Mednarodnega pesniškega festivala Dnevi poezije in vina, ki se bo letos poleti na Ptujju zgodil že četrtič. Med 21. in 24. avgustom bo mesto gostilo več kot dvajset pesnikov z vsega sveta, na čelu s častnimi gosti Yangom Lianom, Michelom Deguyem in Josipom Ostijem. Poleg večernih branj bodo za vedoželjne

Poletne prireditve

tu še številni pogovori in okrogle mize, za ljubitelje glasbe pester izbor koncertov, pravljicni program za najmlajše, gledališke impro predstave za najdrznejše in seveda velika ponudba izbranih lokalnih vin za vse sladokusce.

Podrobnejše informacije o vseh festivalih lahko najdete na www.visitptuj.eu.

*Tanja Srečkovič,
ZRS Bistra Ptuj*

Naša jogijska skupinica

Ravnokar teče že sedmo leto, odkar obstaja naša jogijska skupinica, ki vsak torek, ob 19.30 v Hvaletincih 2, pridno telovadi in se sprošča z vadiateljico Vesno na čelu. V tem času smo članice te skupine postale že prava pravcata družinica, saj šest članic na urice joge prihaja že od samega začetka, dve članici pa zdaj že tretje leto. Vmes je skupina rastle, se spet

krčila in nenehno spreminjala svojo sestavo. Ostale so pa zvezde stalnice (Anica Š., Angela F., Darinka P., Marjetka T., Rozika T. in Ana C.), na katere je vadiateljica še posebej ponosna, kakor tudi na podmladek (Tatjana in Irena I.). Vsaka ljubezen je na začetku privlačna in vznemirljiva, a se med hitro polži, potem pa pride vse bolj v poštev vztrajnost, trud in volja.

Samo tako se gre daleč in samo tako se resnično kaj doseže. Zdaj se skupaj že staramo, na kar se na vajah pogosto »pohecamo«. Vadiateljica je včasih s članicami sicer zelo stroga, saj kljub dodatnim letom zmeraj teži k napredku, koncentraciji in disciplini. Članice ji tega ne zamerijo in si kljub temu po prešerno utrgajo svoj velik kos smeha in »heca«, čemur se tudi sama ne more upreti. Skupina je ponosna, da si v teh »norih časih« uspe utrgati trenutek za svojo dušo in telo. Če bi se nam še rad kdo pridružil, so naša vrata zmeraj odprta.

V teh letih smo skupaj že marsikaj prestale; razne vzpone in padce življenja, dobre in težke trenutke. V skupini je vse lažje. Da nismo le navadna skupina telovadbe, potrdijo naša praznovanja rojstnih dnevo, kjer se po vadbi joge zberemo v gostišču Pri Roli, naša članica Rozika nam pove kakšen vic in življenje je tako še lepše. Hvala vam moje punce, zlate ste!

Jogijska skupinica

Vesna Forštnerič

Izvajanje projektov v okviru LAS – Bogastvo podeželja Spodnjega Podravja

Z uspešno prijavo na razpis v lanskem letu bomo letos izpeljali nekaj projektov.

Andraževa učna pot, ki jo izvajamo skupaj s POŠ Vitomarci, bo prinesla 10 označenih točk na učni poti po občini. Postavili bomo označevalne table z razlagalnim tekstom, izdelali bomo zloženko z vrisano potjo v slovenskem in angleškem jeziku, šolarji pa bodo v okviru tega projekta oblikovali zeliščno gredico na

šolskem dvorišču.

Projekt **Prepoznavnost dediščine** bo prinesel izdajo knjige »500 let začetka gradnje cerkve sv. Andraža« z zgodovinskim orisom bivanja na območju naše občine, prej župnije. Ta zgodovinski dogodek, 500-letnico začetka gradnje cerkve sv. Andraža, bomo svečano obeležili v oktobru, ko se bo od 19. do 27 oktobra 2013 zvrstilo kar nekaj prireditev v organizaciji skoraj vseh društev. K

sodelovanju se niso pridružila športna društva in lovska družina. V okviru tega projekta bomo izdelali zemljevid naše občine z vrisanimi vsemi kulturno-naravnimi znamenitostmi in turističnimi potmi.

Izdelalo se bo tudi nekaj usmerjevalnih tabel – smerokazov za lažjo orientacijo obiskovalcev naših krajev.

Občinska uprava
Bernarda Ban

Nogometni turnir v Novincih

V soboto, 15. junija, se je na igrišču pri Vladu Krambergerju v Novincih letos drugič zapored odvijal nogometni turnir. Sodelovalo je šest ekip. Zmagali so domačini, ki so si nadejali ime Zumbači. Sodnik je bil Janko Pignar ml. Ob zaključku turnirja se je tudi letos odvila še posebej zanimiva tekma, v kateri so se v malem nogometu na travi pomerili otroci in očetje. Zmagali so – hitrejši in boljši – otroci! Zanimivih komentarjev Stanka Frasa ob tekmah in dobre volje ni manjkalo.

Po tekmovalnem delu smo se še družili v prijetnem vzdušju in skupaj preživeli lep, topel, poletni večer. Organizatorji – Športno društvo Rosa, so bili veseli dobrega obiska in navdušenih navijačev z veliko pozitivne energije.

Turnir bo organiziran tudi prihodnje leto. Vabljeni, da se nam pridružite – nogometaši in navijači!

Valerija Ilešič Toš

Varovanje zagotovljeno

"Hitrejši in boljši" - otroci

Poduk:

Mlada zakonca sta se v gostilni stepla. Poučil sem ju: Spodobni ljudje se tepejo doma.

Erotika po telefonu:

Kdor rad posluša globoko sopeenje po telefonu, tudi sam zasope, ko dobi račun.

Evgen Jurič

Najtoplejši kraj na svetu

Za najbolj vroč kraj na svetu velja Dolina smrti v Kaliforniji v ZDA. Za lepo, slikovito, a smrtonosno dolino je značilna neznosna vročina. V povprečju plus 47 do 49 stopinj Celzija. Leta 1913 so v Furnace Creku izmerili rekorndnih 57 stopinj Celzija. Med sibirskim Ojmjakonom (ki je najhladnejši kraj na svetu) in Dolino smrti v Ameriki je sto (100) stopinj razlike. V Dolini smrti stalno živi kakšnih sto ljudi, med njimi tudi varuhi narodnega parka. V ta pekel neprestano rinejo turisti, na leto več kot šest milijonov. Silijo v nevarno puščavo, se z avtomobili ustavljajo ob cesti in izzivajo usodo. Zaradi hude vročine marsikateri turist doživi svoj tragični konec.

Dolina smrti je divjina s površino 13.800 kvadratnih kilometrov. V Badwaterju sredi Doline smrti je najnižja točka Severne Amerike, saj leži 86 metrov pod morsko gladino. Leži pa le 123 km vzhodno od gore Whitney - visoka 2485 m, to je tudi najvišja točka celinske ZDA. Tam je tudi start ultramaratona, dolgega 215 km, od Badwaterja na 86 metrih do gore Whitney na 2485 metrih.

Čisto po ameriško je v bližini Badwaterja tudi najnižje ležeče igrišče za golf na svetu, imenovano DEVIL GOLF, res pravi hudičev golf.

V ta rekorderja pa se vrine še en kraj, ki je svetovni rekorder, z izmerjeno doslej najvišjo temperaturo

"Dolina smrti" v Severni Ameriki

na zemeljski obli, to je EL AZIZI v Libiji. El Azizi leži 55 km od Tripolija (glavno mesto Libije). V Libiji so namreč beležili temperature že v Otomanskem cesarstvu (od leta 1551 do 1911), zato imajo v libijskem državnem meteorološkem centru shranjene vse podatke. Na porumenelem papirju je v italijanščini zapisano, da so na vremenski postaji 13. septembra 1922 leta izmerili 58 stopinj Celzija (136 fahrenheitov).

Postajo so vodili Italijani in vse natančno zapisali, najnižjo in najvišjo temperaturo rekordnega dne. El Azizi je še vedno eden najbolj vročih krajev. Na robu puščave pa na 158 metrih nad morjem življenje čez polдне povsem zamre. V tej puščavi na meji z Eritrejo pa še vedno pri 50 sto-

pinjah nad ničlo sekajo bloke soli in jih na kamelah tvorijo v vasi.

O MERJENJU TEMPERATURE:

Merjenje temperature se je začelo, ko je nemški fizik Daniel Gabriel FAHRENHEIT (1686 - 1736) izumil leta 1709 alkoholni termometer, nato pa še leta 1714 živosrebrnega. Temperaturno lestvico so uvedli leta 1724, imenovano po Fahrenheitu. CELZIJEVO LESTVICO je izumil švedski astronom ANDER CELSIUS (1701 - 1744). Moderni termometri merijo v Celzijevih stopinjah in fahrenheitih.

EMA ILEŠIČ

Vir: revija Bonbon

4. festival Otroške popevke Brinjevka

Kosovelov dom Sežana v sodelovanju z Javnim skladom RS za kulturne dejavnosti že četrto leto zapored organizira otroški festival Brinjevka. Leta 2010 smo v Kosovelovem domu v Sežani prvič pripravili festival otroške popevke. Ime smo poiskali v verzu pesnika **Srečka Kosovela** »v jesenski tihni čas prileti brinjevka na Kras«. Brinjevka je festival, s katerim želimo spodbujati nastanek odličnih

popevk za otroke, njim pa dati možnost, da pokažejo svojo pevsko nadarjenost. Otroci, ki na festivalu sodelujejo, prihajajo od vsepovsod, tudi iz zamejstva.

Obveščamo, da je na spletnih straneh Kosovelovega doma Sežana in JSKD-ja objavljen **javni razpis za 4. festival otroške popevke Brinjevka**, ki bo sklenjen z zaključnoprreditvijo spomladi 2014 v Kosovelovem domu

v Sežani. Finalni festivalski večer je vsako leto posnela RTV Slovenija – regionalni center Koper – Capodistria in ga s ponovitvami predvajala na svojem TV-programu. Tako sodelovanje nadaljujemo tudi v tokratni izvedbi

Postopek prijave, pogoje, prijavnico in vse ostale informacije najdete na spletni strani: www.kosovelovdom.si siter tudi na www.jskd.si.

Sodelujejo lahko otroci, ki so rojeni 1. 1. 2001 ali mlajši; besedilo prijavljene skladbe za izvedbo mora biti napisano v slovenskem jeziku in še neobjavljeno (izjema so besedila iz zakladnice otroške poezije »Mlada Vilenica«); skladba mora biti še neizdana na nosilcih zvoka in ni bila javno predvajana.

Rok prijave: 31. OKTOBER 2013.
Naj Brinjevka dvigne svoja krila tudi letos.

*Ariana Pertinač,
Nina Ukmar*

visoka šola na ptuju
Vičava 1, 2250 Ptuj

VISOKA ŠOLA NA PTUJU

VABI NA VPIS V

visokošolski strokovni program Bionika v tehniki.

BIONIKA – znanje za prihodnost!

DIPLOMIRANI INŽENIR/KA BIONIKE V TEHNIKI – poklic prihodnosti!

Informativni dnevi: 29. 8. 2013 ob 1600 in 12. 9. 2013 ob 1600.

Več informacij: <http://vsp.scptuj.si>; 02/ 78 71 829 ali 031/ 614 024; info-vsp@scptuj.si

Legenda o drenu

Dren je bil nekoč drevo, visoko in močno kot hrast. Iz njega so iztesali križ. Drenov les je bil globoko prizadet, da so ga izrabili za tako krut namen. Jezus, pribit na njem, je začutil njegovo gorje in v svojem brezmejnem usmiljenju rekel: "Zaradi tvojega obžalovanja in sočustvovanja z mojim trpljenjem ne bo tvoje deblo nikoli več zrastle tako, da bi ga lahko uporabili za križ. Odslej boš rasel neznanen, upognjen, skrivenčen. Tvoji cvetovi bodo imeli obliko križa: dva dolga in dva kratka cvetna lističa. V sredini zunanega roba vsakega lističa bo rjast madež kot odtis žeblice, na sredini cveta pa bodo pestiči v obliki trnove krošnje. Vsak, kdor ga bo videl, se bo tega spominjal."

Utrgala sem droben drenov cvet, zdaj že razcveten tako zelo, da so bili

pestiči res videti kot krošnja. In spomnila sem se ne samo legende, ampak

tudi mame, ki mi jo je povedala pred mnogimi leti...

Zapisala: Ema Ilešič

Biserna poroka Terezije in Slavka Horvat iz Rjavcev

V soboto, 27. aprila 2013, sta Terezija in Slavko Horvat iz Rjavcev ponovno obnovila svoje zakonske obljube, in sicer že tretjič. Prvič kot mladoporočenca leta 1953, zatem na zlati poroki leta 2003 in tretjič, 27. aprila 2013, ko sta slavila biserno poroko.

Slavko je bil rojen v Rucmancih kot edinec in je odraščal na kmetiji, kjer je njegova mati služila kruh. Gospodarju in gospodarici kmetije je prirasel k srcu in vzgojila sta ga kot svojega sina. V 18. letu starosti ga je usoda pripeljala v vitomarške kraje, kjer je spoznal svojo življenjsko sopotnico Terezijo Gavez. Oba sta obiskovala cerkvene pevske vaje in prepevala ob cerkvenih slovesnostih, Terezija kar 50 let, Slavko pa je po dveh letih vaje opustil, saj so mu večino časa vzele službene obveznosti.

Leta 1953 sta si obljubila večno zvestobo. Po poroki je Terezija na njunem skupnem domu v Rjavcih 15 skrbela za urejen dom in prvorojenko Zinko, Slavko pa se je zaposlil v tovarni Zlatorog v Mariboru. Sreča se jima je spet nasmehnila v letu 1962, ko je na svet prijokala še hčerka Darinka. A njuno življenje ni bilo brez vzponov

Bisernoporočenca Horvat z družino in županom

in padcev, saj se je leta 1966 Slavko hudo ponesrečil v prometni nesreči, vendar je nesrečo spet premagala sreča, saj mu je ob strani stala družina, zato si je kmalu opomogel in se zaposlil v Gumarni, kjer je delal vse do upokojitve. Terezija je v teh letih bila članica domačega društva gospodinj, hčerki sta odrasli in jima podarili največje veselje, tri vnuke,

Moniko, Ilono in Damirja. Danes sta oba člana društva upokojencev in se z veseljem udeležujeta raznih aktivnosti v društvu, še posebej sta vesela izletov.

Foto: Zbrani svatje

Ob 60. obletnici poroke jima je župan Franci Krepša nazdravil z željo, da čez pet let ponovno na istem mestu potrđita svoje zaobljube na praznovanju diamantne poroke. Slavko in Terezija sta svoje zaobljube potrđila tudi v domači cerkvi sv. Andraža pred župnikom Jankom Babičem, od tam pa so veseli svatje zarajali v Večnamensko dvorano Vitomarci in do poznih ur praznovali in slavili veličastno biserno poroko.

Alenka Vršič

Življenje nam vrača samo tisto, kar dajemo drugim.

Ivo Andrić

Zbrani svatje

Na svet so prijokali in razveselili svoje mamice:

- dečka Julijan in Oliver, rojena 20. 4. 2013; mamica Darja Vudler, Novinci 43 a
- deklica Lucija, rojena 22. 4. 2013; mamica Jožica Matjašič, Novinci 29
- deček Nik, rojen 24. 4. 2013; mamica Irena Toš, Vitomarci 58
- deček Maj, rojen, 7. 5. 2013; mamica Marta Kokol, Hvaletinci 9

V svet tišine so odšli:

- Marija Šilec, Drbetinci 67, rojena 14. 1. 1932, umrla 1. 4. 2013
- Janez Toš, Slavšina 12, rojen 17. 3. 1953, umrl 16. 4. 2013
- Alojzij Anželj, Slavšina 22, rojen 6. 6. 1932, umrl 14. 5. 2013
- Jožef Žižek, Novinci 26, rojen 19. 3. 1937, umrl 4. 6. 2013

Skrivnostna ravnica v centru vitomarškega vrha med občino in cerkvijo

Ste že kdaj pomislili, ko hodite po ravnici vitomarškega vrha od pokopališča mimo občine do cerkve, da se pod njjo skrivajo skrivnosti. Da skrivnosti, ki govorijo o ljudeh, ki so davno tu živeli in se branili pred sovražniki.

Slovenija, Ptuj in ta del Slovenskih goric je na zemljevidu Evrope označeno kot prehodno območje okrog severnega Jadrana s potmi od zahoda na vzhod in obratno. Malo je krajev v Evropi, preko katerega se je selilo toliko ljudstev, kot je Slovenija. Pa tudi vojaških pohodov je bilo veliko.

Obstoj ljudi je bil in je še danes odvisen od zmožnosti obrambe pred vsiljivci. Karantansko-slovansko-slovensko državno ozemlje se je zmanjšalo na okrog eno tretjino, morda še več. Menjale so se mnoge države, cesarstva, sistemi in narodi. Vse to daje vtis resnično trditev mnogih, da živimo na zelo pomembnem geostrateškem ozemlju.

Obstoj ljudi je v davnini tudi pri nas pogojevalo življenje v skupini (plemenu). Ti so se zavarovali na kosu zemlje, ki so ga obdali z obrambnimi okopi, jarki, škarpami, raznimi drugimi umetnimi ali naravnimi ovirami in pozneje z zidovi ter

trdnjavami.

Ste že kdaj pomislili, da je vitomarški vrh umetno poravnán. Da, res je. Dokazov je precej. Še sedaj je vidna škarpa za občino in hišo Kupčičevih, okrog celotnega centra je bila brežinska škarpa še v moji mladosti. Na zahodu je bila kamnita strmina. Če povežete kleti v centru s črto, dobite obliko obrambnega jarka. Ponekod je v teh kletih kamen iz kamnoloma, in sicer na severni strani Vitomarc pod Gostilno Rola,

pa tudi pod cerkvijo ga je nekaj. Na večih krajih so v zemlji ali okrog trga vkopane obdelane kamnite gmote. Okrog cerkve še obstaja ostanek obrambnega zidu, v samem centru je pozneje stal in še v notranjosti cerkve zmeraj stoji obrambni stolp, ki je v zgodovinpisju omenjen leta 1297. Pri izkopu za spomenik talcev so se odkopali ostanki, podobni dviznemu mostu. Pripoved govori o podzemnem rovu iz cerkve do Toševe ledenice itd.

Cerkev in občina iz zraka

Pod dolgem času opazovanj, mojem spominu, pripovedih in listanju po arhivskih listinah in knjigah mi je uspelo narisati to umetno ravnico vitomarskega vrha in ima videz obrambne ploščadi. Podobna je obrambnim točkam, ki so jih uporabljali tu živeči Iliri ali pozneje Kelti še pred našim štetjem. Poznejši narodi so dodali zidane obrambne objekte, sicer ne veliko, a se najdejo. Tudi Vitomir, slovansko-slovenski knez, je

uporabljal to utrdbo z večjim zaledjem skozi več rodov. Morda je celo starejša od Ilirov. Podrobneje sem ta raziskovanja zapisal v knjigi "500 let začetka gradnje cerkve sv. Andraža", ki bo izšla letos jeseni. V knjigi bo tudi skica utrdbe z legendo in še legendo popisa sedanjih stavb. Skratka skrivnosti je veliko, ki pa so nova možnost za mlajše, da to temeljito raziščejo in najdejo še kaj več in katero mojo misel spremenijo. Sem le

amaterski iskalec ter brskalec po starih papirjih in knjigah ter opazovalec in zapisovalec mnogih pripovedi. Hvala pripovedovalcem: starejšim Toševim, Jurančičevim, Zorkovim, Bolkanovim, župniku Ivanu Altu in mojim prednikom Krambergerjevim, Gregorečevim ter Rojkovemu Štefanu.

Edi Kupčič

Vrtičkarji

Tudi našo šolo so obiskali »Vrtičkarji«, vendar ne tisti s filmskega platna, pač pa so to postali naši učenci. Skrb za okolje, naravo in zdrav način življenja bi morala biti stalnica vzgojno-izobraževalnega procesa. V dejavnosti so sodelovali tako učenci prvega kot učenci drugega triletja. Sprva so bile dejavnosti naravnane predvsem za višje razrede, a je bila zvedavost mlajših tako močna, da sem program sproti prilagajala tudi za mlajše. Vseh sodelujočih je bilo 28, včasih več in včasih kakšen manj. Dejavnosti so bile naravnane praktično, kar je učence že samo po sebi zelo motiviralo. Odvijale so se tako v šolskih prostorih (učilnica, šolska kuhinja, knjižnica, računalniška učilnica) kot tudi zunaj, kjer smo na novo ustvarili šolski gredi (večjo zelenjavno-zeliščno ter manjšo z dišavnicami in cvetlicami). Pri zasaditvi so nam s svojimi rastlinami priskočili na pomoč vrtnarstvo Irene Druzovič in cvetličarna Rožmarin s Ptuja, za kar se jim najlepše zahvaljujemo. Zahvaljujemo pa se tudi naši občini, ki nam

je s sredstvi pomagala in omogočila ureditev ter dokončanje gred, ki so del naše šolske Andraževe učne poti. Učenci so se med seboj medgeneracijsko povezovali, sodelovali, si pomagali. Ob ustvarjanju izdelkov so razvijali svojo domišljijo, spoznavali različna zelišča in vrtnine ter se zabavali ob peki zeliščnih kruhkov. Reševali smo morebitne konflikte in se celostno razvijali.

Med drugim smo spoznali postopek priprave grede od načrta do izvedbe. Sejali smo razna semena ter zanje skrbeli v hladnih dneh, hkrati pa spremljali njihovo rast in raz-

voj. V zimskem in predprazničnih obdobjih smo izdelovali aranžmaje iz posušenih naravnih materialov (lubje, storži, posušeno cvetje, zrnja ...) ter tako razveselili vse, ki smo jim izdelke podarili. Pri delu nam je pomagal hišnik Stanko ter izvenšolska sodelavka Darja Vršič, za kar smo ji zelo hvaležni.

Upamo in verjamemo, da bodo naše grede v ponos celemu kraju ter da jih bomo s spoštovanjem opazovali ter zanje lepo skrbeli.

Andreja ČERNEL,
mentorica krožka

Zeliščni gredici pri POŠ Vitomarci

ČISTILNA AKCIJA V SV. ANDRAŽU - DELOVNE EKIPE PO VASEH

Na Gibini

V Rjavcih

V Vitomarcih

V Drbetincih

Na Gibini

V »Veliki« Slavšini

V Novincih

V Hvaletcih le dve udeleženci

V »Mali« Slavšini

